
Fédération Internationale
de Basketball

FIBA

International Basketball
Federation

We Are Basketball

Офіційні Правила Баскетболу 2014 Офіційні Інтерпретації

Затверджені

Центральним Бюро ФІБА

2014 р.

Діють з 1 лютого 2015 р.

**Офіційні Правила Баскетболу 2014 — Офіційні Інтерпретації
затверджені на засіданні Центрального Бюро ФІБА**

**Український текст Офіційних Інтерпретацій Офіційних Правил
баскетболу 2014 підготували:**

Сергій Тристан —
український переклад

Володимир Драбіковський —
комісар ФІБА,
голова суддівського комітету ФБУ

Лариса Шабанова —
суддя національної категорії,
директор Чемпіонату України

Катерина Чепурна —
комп'ютерне верстання

Галина Букса —
дизайн обкладинки

Перекладено за виданням:

Офіційний сайт ФІБА <http://www.fiba.com/>
Official Interpretations 2014
[http://www.fiba.com/downloads/Rules/2014/FIBAOfficialInterpretations2014_](http://www.fiba.com/downloads/Rules/2014/FIBAOfficialInterpretations2014_yellow.pdf)
[yellow.pdf](http://www.fiba.com/downloads/Rules/2014/FIBAOfficialInterpretations2014_yellow.pdf)

**Український текст Офіційних Інтерпретацій Офіційних Правил
баскетболу 2014 затверджений Президією Федерації баскетболу
України 23 березня 2015 р.**

Редакційну роботу завершено 19 березня 2015 р.

Надруковано за підтримки Федерації баскетболу України

**Офіційні Правила баскетболу 2014 — Офіційні Інтерпретації
набирають чинности з 1 лютого 2015 р.**

ЗМІСТ

Передмова	5
Ст. 5 Гравці: травми	5
Ст. 7 Тренери: обов'язки та права	7
Ст. 8 Ігровий час, нічийний рахунок і додаткові періоди.....	8
Ст. 9 Початок та закінчення періоду.....	8
Ст. 10 Статус м'яча.....	10
Ст. 12 Спірний кидок і володіння за чергою	10
Ст. 14 Контроль над м'ячем	13
Ст. 16 Закинутий м'яч: коли він закинутий і його ціна.....	13
Ст. 17 Вкидання.....	15
Ст. 18/19 Тайм-аут/Заміна	20
Ст. 24 Ведення м'яча	25
Ст. 25 Зайві кроки з м'ячем	26
Ст. 28 Вісім секунд	26
Ст. 29/50 24 секунди	29
Ст. 30 М'яч, повернений у тилову зону.....	38
Ст. 31 Перешкода влученню та перешкода м'ячу	41
Ст. 33 Контакт: загальні принципи	44
Ст. 35 Обоюсторонній фол	45
Ст. 36 Технічний фол	45
Ст. 37 Неспортивний фол.....	51
Ст. 38 Фол з дискваліфікацією.....	53
Ст. 39 Бійка	54
Ст. 42 Особливі ситуації	54
Ст. 44 Помилки, які можна виправити.....	56
Ст. 46 Старший суддя: обов'язки та права.....	59

Інтерпретації, наведені в цьому документі, є Офіційними Інтерпретаціями ФІБА Офіційних Правил баскетболу ФІБА 2014 і діють з 1 лютого 2015 року. У разі, якщо інтерпретації в цьому документі відрізняються від раніше опублікованих Офіційних Інтерпретацій ФІБА, цей документ має перевагу.

Офіційні Правила баскетболу ФІБА затверджує Центральне Бюро ФІБА, а Технічна Комісія ФІБА періодично переглядає їх.

Правила складені так ясно і зрозуміло, наскільки це можливо, але вони пояснюють більше засади гри, ніж ігрові ситуації. Отже, Правила не можуть охопити величезної різноманітності показових і характерних випадків, що можуть трапитися під час гри в баскетбол.

Мета цього документа — перевести засади й концепції Правил у площину практичних і конкретних ситуацій, що можуть виникнути упродовж звичайної баскетбольної гри.

Інтерпретації різноманітних ситуацій можуть захопити міркування суддів і доповнять початок поглибленого вивчення самих Правил.

Офіційні Правила баскетболу ФІБА залишаються основним документом, що регулює баскетбольні змагання ФІБА. Проте, старший суддя має повне право й повноваження приймати рішення з будь-яких питань, що спеціально не обумовлені Офіційними Правилами баскетболу ФІБА чи поданими нижче Офіційними Інтерпретаціями ФІБА.

Для зручності викладення цих Інтерпретацій повсюди в тексті команда А — це команда, яка (на початку ситуації) нападає, команда В — це команда, яка захищається. А1—А5, В1—В5 — це гравці, А6—А12, В6—В12 — запасні.

СТ. 5 ГРАВЦІ: ТРАВМИ

5-1 **Визначення.** Якщо гравець травмований або є побоювання, що він травмований, і внаслідок цього тренер, помічник тренера, запасний чи будь-яка інша особа, що перебуває на лаві цієї ж команди, виходить на ігровий майданчик, вважають, що цьому гравцеві було надано медичну допомогу, без огляду на те, чи надавали допомогу насправді.

5-2 **Приклад:** Є побоювання, що А1 отримав травму кісточки, і гра зупинена.

- (a) Лікар команди А виходить на ігровий майданчик і обробляє травмовану кісточку А1.
- (b) Лікар команди А виходить на ігровий майданчик, але А1 уже відновився.
- (c) Тренер команди А виходить на ігровий майданчик, щоб визначити, наскільки серйозна травма А1.

(d) Помічник тренера А, запасний А чи особа, яка супроводжує команду А, виходить на ігровий майданчик, але не надає допомоги А1.

Інтерпретація: У всіх випадках вважають, що А1 було надано медичну допомогу, і він має бути замінений.

5-3 **Визначення.** Час, необхідний для того, щоб перемістити тяжко травмованого гравця з ігрового майданчика, не обмежений, якщо, на думку лікаря, переміщення являє небезпеку для гравця.

5-4 **Приклад:** А1 тяжко травмований, і гру перервано приблизно на 15 хвилин, оскільки лікар вважає, що переміщення за межі ігрового майданчика являє небезпеку для гравця.

Інтерпретація: Думка лікаря є визначальною стосовно прийнятного часу для того, щоб перемістити травмованого гравця з ігрового майданчика. Після заміни гру поновлюють без будь-яких санкцій.

5-5 **Визначення.** Якщо гравець травмований або має кровотечу або відкриту рану, і не може грати далі негайно (протягом приблизно 15 секунд), його слід замінити. Якщо будь-якій з команд надано тайм-аут у той самий період зупинки ігрового годинника, і цей гравець відновлюється протягом тайм-ауту, він може грати далі, якщо тільки сигнал секретаря про тайм-аут пролунав до того, як суддя жестом запросив запасного стати гравцем.

5-6 **Приклад:** А1 травмований, і гра зупинена. Оскільки А1 не може грати далі негайно, суддя дає свисток і демонструє встановлений жест про заміну. Тренер команди А (або тренер команди В) просить тайм-аут:

(a) До того як запасний, який замінив А1, увійшов у гру.

(b) Після того як запасний, який замінив А1, увійшов у гру.

Наприкінці тайм-ауту А1 відновлюється і просить, щоб він залишився у грі.

Інтерпретація:

(a) Тайм-аут наданий, і якщо А1 відновлюється протягом тайм-ауту, він може грати далі.

(b) Тайм-аут наданий, але запасний, який замінив А1, уже увійшов у гру. Отже, А1 не може знову вийти на ігровий майданчик, він зможе вийти тільки після фази відліку часу гри.

5-7 **Визначення.** Гравець, який визначений тренером у стартовий склад команди, або який отримує медичну допомогу між штрафними кидками, може бути замінений у випадку травми.

У цьому разі суперники також можуть замінити таку ж кількість гравців, якщо побажають.

- 5-8 Приклад:** В1 чинить фол проти А1, який отримує право на 2 штрафних кидки. Після першого штрафного кидка судді виявляють у А1 кровотечу, і його заміняє А6, який буде виконувати другий штрафний кидок. Команда В просить про заміну 2 гравців.

Інтерпретація: Команда В має право замінити тільки 1 гравця.

- 5-9 Приклад:** В1 чинить фол проти А1, який отримує право на 2 штрафних кидки. Після першого штрафного кидка судді виявляють у В3 кровотечу, і його заміняє В6. Команда А просить про заміну 1 гравця.

Інтерпретація: Команда А має право замінити 1 гравця.

СТ. 7 ТРЕНЕРИ: ОБОВ'ЯЗКИ ТА ПРАВА

- 7-1** **Визначення.** Не пізніше ніж за 20 хвилин до початку гри відповідно до розкладу кожен тренер або його представник має передати секретареві список із прізвищами та відповідними номерами членів команди, які мають право брати участь у грі, а також прізвища капітана команди, тренера й помічника тренера.

Тренер несе персональну відповідальність за те, щоб номери у списку були аналогічними номерам на майках гравців. Не пізніше ніж за 10 хвилин до початку гри за розкладом обоє тренерів підтверджують свою згоду з прізвищами та відповідними номерами членів своїх команд і прізвищами тренера, помічника тренера та капітана підписом у протоколі.

- 7-2 Приклад:** Команда А надає секретареві список у визначений час. Номери 2 гравців не відповідають номерам на їхніх майках, або прізвище одного з гравців пропущене в протоколі. Це виявлено:

- (a) Перед початком гри.
- (b) Після початку гри.

Інтерпретація:

- (a) Неправильні номери виправляють або прізвище гравця додають у протокол без будь-яких санкцій.
- (b) Старший суддя зупиняє гру у прийнятний момент, так, щоб жодна з команд не була поставлена у невігідне становище. Неправильні номери виправляють без будь-яких санкцій. Проте, прізвище гравця не може бути додане у протокол.

7-3 **Визначення.** Не пізніше ніж за 10 хвилин до початку гри кожен тренер визначає 5 гравців, які мають почати гру. Перед початком гри секретар має перевірити, чи нема помилки стосовно цих 5 гравців, і якщо помилка є, він якнайшвидше повідомляє про це найближчого суддю. Якщо помилку виявлено до початку гри, стартову п'ятірку виправляють. Якщо помилку виявлено після початку гри, її ігнорують.

7-4 **Приклад:** Виявлено, що 1 з гравців на ігровому майданчику не з визначеної тренером стартової п'ятірки гравців. Це відбувається:

- (a) Перед початком гри.
- (b) Після початку гри.

Інтерпретація:

- (a) Гравця замінюють без будь-яких санкцій на 1 з гравців стартової п'ятірки, які мали розпочати гру.
- (b) Помилку ігнорують, і гра триває далі без будь-яких санкцій.

СТ. 8 ІГРОВИЙ ЧАС, НІЧИЙНИЙ РАХУНОК І ДОДАТКОВІ ПЕРІОДИ

8-1 **Визначення.** Перерва у грі починається:

- За 20 хвилин до початку гри, час якого визначений у розкладі.
- Коли лунає сигнал ігрового годинника про закінчення періоду.

8-2 **Приклад:** В1 одночасно з сигналом ігрового годинника про закінчення періоду чинить фол на А1, який перебуває в процесі кидка. А1 отримує право на 2 штрафних кидки.

Інтерпретація: Перерва у грі розпочнеться після закінчення виконання штрафних кидків.

СТ. 9 ПОЧАТОК ТА ЗАКІНЧЕННЯ ПЕРІОДУ

9-1 **Визначення.** Гри не можна розпочинати, поки в кожній з команд на ігровому майданчику нема 5 гравців, які мають право й готові грати. Якщо на час початку гри на ігровому майданчику присутні менше 5 гравців, судді мають із розумінням поставитися до будь-яких непередбачуваних обставин, що можуть пояснити затримку. Якщо для затримки є вагомі пояснення, технічного фолу не призначають. Проте, якщо таких пояснень не надано, технічний фол та/або позбавлення права гри можуть бути призначені після прибуття решти гравців, які мають право грати.

9-2 **Приклад:** На час початку гри за розкладом команда В має на ігровому майданчику менше 5 гравців, які готові грати.

- (a) Представник команди В може надати вагоме та прийнятне пояснення запізненого прибуття гравців команди А.

(b) Представник команди В не може надати вагомого та прийняттого пояснення запізнитого прибуття гравців команди В.

Інтерпретація:

Початок гри затримують не більше ніж на 15 хвилин. Якщо відсутні гравці прибувають на ігровий майданчик готовими до гри до того, як спливають 15 хвилин,

- (a) гру розпочинають і ніякого покарання не призначають.
(b) тренерів команди В може бути призначений технічний фол, який записують як 'В'. Команда А отримує право на 1 штрафний кидок, після чого гру розпочинають спірним кидком.

В обох випадках, якщо відсутні гравці не прибули на ігровий майданчик готовими до гри до того, як спливали 15 хвилин, гра може бути вирішена позбавленням права на користь команди А, і зафіксований рахунок 20:0. У всіх випадках старший суддя подає рапорт на зворотній стороні протоколу організації, що проводить змагання.

9-3 Приклад: На початку другої половини команда А не може виставити на ігровий майданчик 5 гравців, які мають право грати, через травми, дискваліфікацію і т.п.

Інтерпретація: Обов'язок виставити щонайменше 5 гравців діє тільки для початку гри, отже, команда А має продовжувати гру у кількості меншій, ніж 5 гравців.

9-4 Приклад: Невдовзі перед закінченням гри А1 чинить свій 5-й фол, і залишає гру. Команда А може продовжувати гру тільки у кількості 4 гравців, тому що більше не має запасних. Оскільки команда В веде перед на більше ніж 15 очок, тренер В, демонструючи засади справедливої гри, хоче вивести з ігрового майданчика одного зі своїх гравців, щоб продовжувати гру у кількості 4 гравців.

Інтерпретація: Прохання тренера В грати у кількості, меншій, ніж 5 гравців, відхиляють. Поки команда має достатню кількість гравців, 5 гравців повинні бути на ігровому майданчику.

9-5 **Визначення.** Ст. 9 визначає, який кошик команда захищає, а який атакує. Якщо у плутанині на початку будь-якого періоду обидві команди атакують/захищають не ті кошики, ситуацію виправляють так швидко, як це виявлено, за умови, що жодна з команд не буде поставлена в невідгідне становище. Набрані очки, зіграний час, призначені фоли і т.д., що відбулися перед зупинкою гри, залишають чинними.

9-6 Приклад: Після початку гри судді виявляють, що обидві команди грають у неправильному напрямку.

Інтерпретація: Гру зупиняють так швидко, як це можливо, за умови, що жодна з команд не буде поставлена в невідгідне становище. Команди міняються кошиками. Гру відновлюють з місця, що є дзеркальним відбиттям того, де гру було зупинено.

9-7 Приклад: На початку періоду команда А захищає власний кошик, коли В1 помилково, втративши орієнтацію, веде м'яч до власного кошика й закидає м'яч кидком з гри.

Інтерпретація: 2 очка записують капітанові команди А, який перебуває на ігровому майданчику.

СТ. 10 СТАТУС М'ЯЧА

10-1 М'яч не стає мертвим, і кидок, якщо він влучний, зараховують, коли гравець чинить фол на будь-якому суперникові у той час, коли суперник контролює м'яч і перебуває в процесі кидка з гри та завершує свій кидок безперервним рухом, що почався до того, як стався фол. Це положення однаковою мірою застосовують, якщо будь-який гравець або особа на лаві команди, що захищається, чинить технічний фол.

СТ. 12 СПІРНИЙ КИДОК І ВОЛОДІННЯ ЗА ЧЕРГОЮ

12-1 **Визначення.** Команда, яка не установила контролю над живим м'ячем на ігровому майданчику після розіграшу спірного кидка на початку першого періоду, має право на кидання м'яча з місця, найближчого до того, де відбудеться наступна ситуація спірного кидка.

12-2 Приклад: Суддя підкидає м'яч, щоб розпочати гру спірним кидком. Одразу після того як м'яч було без недодержання правил відбито А1, який брав участь у спірному кидку:

(а) Зафіксовано спірний м'яч між А2 і В2.

(б) Зафіксовано обопільний фол між А2 і В2.

Інтерпретація: Оскільки на ігровому майданчику ще не було встановлено контролю над живим м'ячем, суддя не може використати стрілки володіння за чергою, щоб призначити володіння м'ячем. Старший суддя провадить ще один спірний кидок у центральному колі, у якому беруть участь А2 і В2. Час, який пройшов на ігровому годиннику після того, як м'яч було відбито без недодержання правил, і до того, як було зафіксовано спірний м'яч/обопільний фол, залишають без змін.

12-3 Приклад: Суддя підкидає м'яч, щоб розпочати гру спірним кидком. Одразу після цього м'яч без недодержання правил відбив А1, який брав участь у спірному кидку. М'яч:

- (a) Виходить безпосередньо за межі ігрового майданчика.
(b) Захоплює А1 перед тим, як він торкнеться одного з гравців, які не брали участі у спірному кидку, або підлоги.

Інтерпретація: В обох випадках команда В має право на вкидання внаслідок порушення А1. Після вкидання команда, яка не установила контролю над живим м'ячем **на ігровому майданчику**, першою матиме право на вкидання внаслідок володіння за чергою з місця, найближчого до того, де відбудеться наступна ситуація спірного кидка

- 12-4 Приклад:** Команда В має право на вкидання внаслідок володіння за чергою. Суддя та/або секретар допускаються помилки й неправильно надають м'яч для вкидання команді А.

Інтерпретація: Оскільки м'яч торкнувся або його без недодержання правил торкнувся гравець на ігровому майданчику, помилка не може бути виправленою. Проте, через помилку команда В не втрачає можливості вкидання внаслідок володіння за чергою та матиме право на наступне вкидання внаслідок володіння за чергою

- 12-5 Приклад:** Одночасно з сигналом ігрового годинника про закінчення першого періоду В1 чинить фол на А1, і зафіксовано неспортивний фол.

Інтерпретація: А1 виконує 2 штрафних кидки за відсутності гравців на підбиранні, та ігрового часу не залишилося. Після 2-хвилинної перерви гру поновлюють вкиданням команди А з продовження центральної лінії навпроти секретарського стола. Жодна з команд не втрачає свого права на вкидання внаслідок володіння за чергою у наступній ситуації спірного кидка.

- 12-6 Приклад:** А1 вистрибує з м'ячем і його без недодержання правил блокує В1. Обоє гравців повертаються на ігровий майданчик і обоє міцно тримають одну чи обидві руки на м'ячі.

Інтерпретація: Має бути зафіксовано спірний м'яч.

- 12-7 Приклад:** А1 і В1 у повітрі міцно тримають руки на м'ячі. Після повернення на ігровий майданчик А1 приземляється однією ногою на обмежувальну лінію.

Інтерпретація: Має бути зафіксовано спірний м'яч.

- 12-8 Приклад:** А1 вистрибує з м'ячем зі своєї передової зони та його без недодержання правил блокує В1. Обоє гравців повертаються на ігровий майданчик і обоє міцно тримають одну чи обидві руки на м'ячі. А1 приземляється однією ногою у своїй тилочній зоні.

Інтерпретація: Має бути зафіксовано спірний м'яч.

12-9 **Визначення.** Щоразу, коли м'яч застрягає між кільцем і щитом (але не між штрафними кидками), за винятком ситуації, коли володіння м'ячем є частиною покарання за фол у вигляді штрафного кидка (-ів), відбувається ситуація спірного кидка, за якою відбувається вкидання внаслідок володіння за чергою. Оскільки підбирання тут не відбувається, ситуація не впливає на гру так само, якби м'яч просто торкнувся й відскочив від кільця. Отже, якщо команда, яка контролювала м'яч перед тим, як він застряг між кільцем і щитом, має право на вкидання, ця команда матиме тільки той час на годиннику кидка, який залишається, так само, як і в інших ситуаціях спірного кидка.

12-10 **Приклад:** Під час кидка А1 з гри м'яч застряг між кільцем і щитом. Команда А має право на вкидання внаслідок володіння за чергою.

Інтерпретація: Після вкидання команда А має тільки той час на годиннику кидка, який залишається.

12-11 **Приклад:** У момент, коли м'яч перебуває в повітрі після кидка А1 з гри, сплив час на годиннику кидка, після чого м'яч застряг між кільцем і щитом. Команда А має право на вкидання внаслідок володіння за чергою.

Інтерпретація: Оскільки в команди А не залишилося часу на годиннику кидка, стається порушення правила часу кидка. Команда В має право на вкидання. Команда А не втрачає свого права на вкидання внаслідок володіння за чергою у наступній ситуації спірного кидка.

12-12 **Приклад:** А1 виконує двохочковий кидок і на ньому чинить фол В2. Судді визначають неспортивний фол В2. Під час останнього штрафного кидка:

- (а) М'яч застрягає між кільцем і щитом.
- (б) А1 наступає на лінію штрафних кидків, коли випускає м'яч.
- (с) М'яч проходить повз кільце.

Інтерпретація: Штрафний кидок вважають невдалим. Команда А має право на вкидання з продовження центральної лінії навпроти секретарського стола.

12-13 **Визначення.** Спірний м'яч відбувається, коли один чи більше гравців команд-суперників тримають м'яч однією чи обома руками так міцно, що жоден гравець не може установити контролю над м'ячем без надмірно грубих дій.

12-14 **Приклад:** А1 з м'ячем у руках робить безперервний рух у напрямку кошика з метою закинути м'яч. У цей момент В1 міцно кладе руки на м'яч, і тепер А1 робить більше кроків, ніж дозволяє правило про зайві кроки з м'ячем.

Інтерпретація: Має бути зафіксовано спірний м'яч.

СТ. 14 КОНТРОЛЬ НАД М'ЯЧЕМ

14-1 **Визначення.** Командний контроль починається, коли гравець цієї команди контролює живий м'яч, тобто він тримає або веде його.

14-2 **Приклад:** Під час вкидання, без огляду на те, зупинений ігровий годинник чи ні, або під час штрафного кидка гравець, на думку суддів, навмисно затримується та не бере м'яч у руки.

Інтерпретація: М'яч стає живим, коли суддя кладе м'яч на підлогу поруч із місцем вкидання чи поруч із лінією штрафних кидків.

14-3 **Приклад:** Команда А контролює м'яч протягом 15 секунд. А1 намагається передати м'яч А2, але м'яч іде через обмежувальну лінію. В1 намагається виймати м'яч і вистрибує з ігрового майданчика через обмежувальну лінію. Коли В1 все ще перебуває в повітрі, м'яч

(a) відбиває однією рукою В1

(b) підхоплює двома руками В1

і м'яч повертається на ігровий майданчик, де його підхоплює А2.

Інтерпретація:

(a) Команда А й далі контролює м'яч. Годинник кидка провадить відлік далі.

(b) Команда В установила контроль над м'ячем. Годинник кидка має бути скинутий і розпочати новий відлік часу володіння м'ячем командою А.

СТ. 16 ЗАКИНУТИЙ М'ЯЧ: КОЛИ ВІН ЗАКИНУТИЙ І ЙОГО ЦІНА

16-1 **Визначення.** Ціну м'яча, закинутого з гри, визначають за місцем на майданчику, звідки м'яч було випущено. За м'яч, випущений із зони двохочкових кидків, зараховують 2 очка, за м'яч, випущений із зони трьохочкових кидків, зараховують 3 очка. М'яч зараховують команді, що атакує кошик суперників, у який увійшов м'яч.

16-2 **Приклад:** А1 випустив м'яч під час кидка із зони трьохочкових кидків. М'яча у його висхідному польоті без недодержання правил торкнувся

(a) гравець нападу,

(b) гравець захисту,

який перебуває всередині зони двохочкових кидків команди А. М'яч після цього продовжує політ і потрапляє в кошик.

Інтерпретація: В обох випадках команді А зараховують 3 очка, тому що А1 під час кидка випустив м'яч із зони трьохочкових кидків.

- 16-3** **Приклад:** А1 випустив м'яч під час кидка із зони двохочкових кидків. М'яча у його висхідному польоті без недодержання правил торкнувся В1, який вистрибнув із зони трьохочкових кидків команди А. М'яч після цього продовжує політ і потрапляє в кошик.
- Інтерпретація:** Команді А зараховують 2 очка, тому що А1 під час кидка випустив м'яч із зони двохочкових кидків.
- 16-4** **Визначення.** Якщо м'яч входить у кошик унаслідок передачі, ціну м'яча, закинутого з гри, визначають залежно від того, чи м'яч
- (а) увійшов у кошик безпосередньо або
  - (б) під час кидка його торкнувся будь-який гравець, або м'яч торкнувся підлоги, перед тим, як увійшов у кошик.
- 16-5** **Приклад:** А1 виконує передачу із зони трьохочкових кидків і м'яч безпосередньо входить у кошик.
- Інтерпретація:** Команді А зараховують 3 очка, оскільки А1 випустив м'яч із зони трьохочкових кидків.
- 16-6** **Приклад:** А1 виконує передачу із зони трьохочкових кидків і м'яча торкається будь-який гравець або м'яч торкається підлоги
- (а) у зоні двохочкових кидків команди А
  - (б) у зоні трьохочкових кидків команди А перед тим як увійти у кошик.
- Інтерпретація:** В обох випадках команді А зараховують 2 очка, оскільки м'яч не увійшов у кошик безпосередньо.
- 16-7** **Визначення.** У ситуації вкидання чи на підбиранні після останнього або єдиного штрафного кидка завжди проходить певний період часу з моменту, коли гравець на ігровому майданчику торкається м'яча, до моменту, коли м'яч залишає руки цього гравця під час кидка. Дуже важливо взяти це до уваги наприкінці періоду. Має бути визначена найменша кількість часу, що залишається для такого кидка, перед тим як закінчиться час періоду. Якщо ігровий годинник показує 0:00,3 (три десятих секунди), суддя (-і) зобов'язаний визначити, чи випустив гравець м'яч із рук до того, як пролунав сигнал ігрового годинника про кінець періоду. Проте, якщо ігровий годинник показує 0:00,2 або 0:00,1 секунди, єдиний спосіб для гравця, який перебуває в повітрі, здійснити кидок з гри, який буде зарахований — торкнутися або одним рухом спрямувати м'яч ізгори у кошик.
- 16-8** **Приклад:** Команда А має право на вкидання. На ігровому годиннику залишається:

(a) 0:00,3 секунди.

(b) 0:00,2 або 0:00,1 секунди.

Інтерпретація: У випадку (a), якщо зроблено спробу кидка з гри та під час спроби лунає сигнал ігрового годинника про кінець періоду, судді відповідальні за те, щоб визначити, чи випустив гравець м'яч із рук до того, як пролунав сигнал ігрового годинника про кінець періоду.

У випадку (b) кидок з гри може буде зарахований, якщо тільки до м'яча, який перебував у повітрі після передачі з вкидання, гравець доторкнувся або одним рухом спрямував м'яч ізгори у кошик.

СТ. 17 ВКИДАННЯ

17-1 **Визначення.** Перед тим як гравець, який виконує вкидання, випустить м'яч із рук, існує можливість того, що рух вкидання змусить руку (-и) цього гравця з м'ячем перетнути вертикальну площину обмежувальної лінії, що розділяє простори всередині й за межами обмежувальних ліній. У цій ситуації захисник зберігає відповідальність за те, щоб не створити перешкоди вкиданню через контакт з м'ячем, поки він ще перебуває в руках гравця, який виконує вкидання.

17-2 **Приклад:** A1 має право на вкидання. Коли він тримає м'яч, рука (-и) A1 перетинає вертикальну площину обмежувальної лінії таким чином, що м'яч перебуває над простором всередині обмежувальних ліній. B1 захоплює м'яч, який перебуває в руці (-ах) A1, або вибиває м'яч з рук (-и) A1, не спричиняючи ніякого фізичного контакту з A1.

Інтерпретація: B1 учинив перешкоду вкиданню, і таким чином затримав поновлення гри. B1 має отримати попередження, і про нього повідомляють тренера команди В. Попередження стосується всіх гравців команди В та діє протягом усього часу гри, що залишається. Будь-яке повторення таких дій будь-яким гравцем команди В може призвести до технічного фолу.

17-3 **Визначення.** Під час вкидання гравець, який виконує вкидання, має передати м'яч пасом (не з рук у руки) партнерові на ігровий майданчик.

17-4 **Приклад:** Під час вкидання, що його виконує A1, A1 передає м'яч із рук у руки A2, який перебуває на ігровому майданчику.

Інтерпретація: A1 учинив порушення при вкиданні. Для того, щоб уважати вкидання правильним, м'яч має бути передано пасом (не з рук у руки). М'яч передають команді В для вкидання з місця первинного вкидання.

17-5 **Визначення.** Під час вкидання інший гравець (-ці) не повинні розташовувати будь-яку частину тіла над обмежувальною лінією доти, поки м'яч не буде вкинутий через обмежувальну лінію.

17-6 **Приклад:** Після того як м'яч вийшов за межі ігрового майданчика та, отже, сталося порушення, А1 отримав м'яч від судді для вкидання. А1
(а) поклав м'яч на підлогу, після чого його взяв А2.
(b) передав м'яч з рук у руки А2 у просторі за обмежувальною лінією.

Інтерпретація: В обох випадках це порушення А2, оскільки він перемістив своє тіло через обмежувальну лінію до того, як А1 вкинув м'яч через обмежувальну лінію.

17-7 **Приклад:** Після влучного кидка з гри команди А або влучного останнього або єдиного штрафного кидка команди В надано тайм-аут. Після тайм-ауту В1 отримав м'яч від судді для вкидання з-за лицьової лінії. В1
(а) поклав м'яч на підлогу, після чого його взяв В2.
(b) передав м'яч з рук у руки В2, який також перебував за обмежувальною лінією.

Інтерпретація: Гра правильна. Єдине обмеження для команди В, коли гравці передають один одному м'яч, полягає в тому, що вони мають витратити не більше 5 секунд для того, щоб укинути м'яч на ігровий майданчик.

17-8 **Визначення.** Якщо команді, яка мала право на володіння м'ячем у своїй тиловій зоні, надано тайм-аут, коли ігровий годинник показує 2:00 хвилини чи менше у 4-му періоді та в кожному додатковому періоді, вкидання виконують з лінії вкидання навпроти секретарського стола в передовій зоні команди. Гравець, який виконує вкидання, має передати м'яч партнерові, який перебуває в передовій зоні команди.

17-9 **Приклад:** В останню хвилину гри А1 вів м'яч у своїй тиловій зоні, коли гравець команди В вбив м'яч за межі ігрового майданчика на продовженні лінії штрафних кидків.
(а) Тайм-аут надано команді В.
(b) Тайм-аут надано команді А.
(c) Тайм-аут надано спочатку команді В й одразу після цього команді А (або навпаки).

Інтерпретація:

У випадку (а) гру поновлюють вкиданням команди А в її тиловій зоні з продовження лінії штрафних кидків.

У випадках (b) і (c) гру поновлюють вкиданням команди А з лінії вкидання у її передовій зоні, навпроти секретарського стола.

У всіх випадках команда А буде мати на годиннику кидка тільки той час, який залишається.

- 17-10 Приклад:** В останню хвилину гри А1 виконує 2 штрафних кидки. Виконуючи другий штрафний кидок, А1 наступає на лінію штрафних кидків, і зафіксовано порушення. Команда В просить надати тайм-аут.

Інтерпретація: Гру поновлюють вкиданням команди В з лінії вкидання у її передовій зоні, навпроти секретарського стола. Команда В буде мати 24 секунди на годиннику кидка.

- 17-11 Приклад:** Коли ігровий годинник показує 2:00 хвилини чи менше у 4-му періоді та в кожному додатковому періоді, А1 вів м'яч 6 секунд у своїй тилівій зоні, коли
- (а) В1 вибив м'яч за межі ігрового майданчика
  - (б) В1 учинив 3-й фол команди В у цьому періоді та команді А надано тайм-аут.

Інтерпретація: Після тайм-ауту гру поновлюють вкиданням команди А з лінії вкидання у її передовій зоні, навпроти секретарського стола. В обох випадках у команди А залишається 18 секунд на годиннику кидка

- 17-12 Приклад:** Коли ігровий годинник показує 2:00 хвилини чи менше у 4-му періоді та в кожному додатковому періоді, А1 вів м'яч у своїй передовій зоні, коли В1 вибив м'яч у тиліву зону команди А, де будь-який гравець команди А знову починає вести м'яч. У цей момент В2 вибив м'яч за обмежувальну лінію у тилівій зоні команди А та
- (а) 6 секунд
  - (б) 17 секунд
- залишається на годиннику кидка. Команді А надано тайм-аут.

Інтерпретація: Після тайм-ауту гру поновлюють вкиданням команди А з лінії вкидання у її передовій зоні, навпроти секретарського стола. В обох випадках команда А буде мати на годиннику кидка тільки той час, що залишається.

- 17-13 Приклад:** Коли ігровий годинник показує 2:00 хвилини чи менше у 4-му періоді та в кожному додатковому періоді, А1 вів м'яч у своїй передовій зоні, коли В1 вибив м'яч у тиліву зону команди А, де будь-який гравець команди А знову починає вести м'яч. У цей момент В2 чинить 3-й фол команди В у цьому періоді у тилівій зоні команди А та
- (а) 6 секунд
  - (б) 17 секунд
- залишається на годиннику кидка. Команді А надано тайм-аут. Після тайм-ауту гру поновлюють вкиданням команди А з лінії вкидання у її передовій зоні, навпроти секретарського стола.

Інтерпретація: Коли гра поновиться, у команди А залишиться
(a) 14 секунд
(b) 17 секунд
на годиннику кидка.

17-14 Приклад: Команда А контролювала м'яч у своїй тилевій зоні 5 секунд, коли А6 і В6 були дискваліфіковані за вихід на ігровий майданчик у ситуації бійки. Покарання за фол скасовані, і команда А має право на вкидання з продовження центральної лінії навпроти секретарського стола. Перед виконанням вкидання тренерів А надають тайм-аут. Де має бути виконане вкидання, щоб поновити гру?

Інтерпретація: Вкидання буде виконане з продовження центральної лінії навпроти секретарського стола. На годиннику кидка буде тільки той час, що залишається, у цьому разі 19 секунд.

17-15 **Визначення.** Існують додаткові ситуації, крім тих, що згадані у Ст. 17.2.3, коли подальше вкидання виконують з продовження центральної лінії навпроти секретарського стола.

17-16 Приклад:
(a) Гравець, який виконує вкидання з продовження центральної лінії навпроти секретарського стола, чинить порушення, і м'яч передають суперникам для вкидання з місця первинного вкидання.
(b) Коли під час бійки членів обох команд дискваліфіковано, і нема інших покарань за фол, які належить виконати, а в момент, коли гру було зупинено, одна з команд володіла м'ячем чи мала право на м'яч. У цьому разі команда, яка виконує вкидання, буде мати на годиннику кидка тільки той час, що залишається.

Інтерпретація: В обох згаданих ситуаціях гравець, який виконує вкидання, може передати м'яч як у передову, так і в тилеву зону.

17-17 **Визначення.** Під час вкидання можуть відбутися такі ситуації:
(a) М'яч кидають так, що він пролітає над кошиком, і гравець будь-якої команди торкається його, коли просовує руку в кошик знизу.
(b) М'яч застрягає між кільцем і щитом.
(c) М'яч навмисно кидають у кільце для того, щоб годинник кидка був скинутий, і розпочався новий відлік часу кидка.

17-18 Приклад: Під час вкидання А1 кидає м'яч так, що він пролітає над кошиком, і гравець будь-якої команди торкається м'яча, коли просовує руку в кошик знизу.

Інтерпретація: Це порушення. Гру поновлюють вкиданням суперників з продовження лінії штрафних кидків. У разі, коли порушення чинить захисник, команда, що атакувала, не може здобути жодних очок, оскільки м'яч було кинуте не з простору всередині обмежувальних ліній на ігровому майданчику.

17-19 Приклад: А1, який виконує вкидання, кидає м'яч у напрямку кошика, і м'яч застрягає між кільцем і щитом.

Інтерпретація: Це ситуація спірного кидка. Гру поновлюють відповідно до володіння за чергою. Якщо право на вкидання має команда А, годинник кидка не скидають.

17-20 Приклад: Коли на годиннику кидка залишається 5 секунд, А1 виконує вкидання й кидає м'яч у напрямку кошика, де він торкається кільця.

Інтерпретація: Оператор годинника кидка не скидає свій годинник, оскільки ігровий годинник ще не ввімкнений. Годинник кидка починає відлік одночасно з ігровим годинником, коли перший гравець на ігровому майданчику торкнеться м'яча.

17-21 **Визначення.** Після того як м'яч передано у розпорядження гравця, який виконує вкидання, він не може направляти м'яч з відскоком від підлоги так, що він торкається підлоги всередині ігрового майданчика, і тоді торкатися м'яча знову до того, як м'яч торкнеться чи його торкнеться інший гравець на ігровому майданчику.

17-22 Приклад: А1 має право на вкидання. А1 направляє м'яч з відскоком від підлоги так, що м'яч торкнувся
(а) підлоги всередині ігрового майданчика
(б) підлоги за межами ігрового майданчика
та після цього підхоплює його знову.

Інтерпретація:

(а) А1 чинить порушення при вкиданні. Як тільки м'яч залишив руку (-и) гравця, який виконує вкидання, й торкнувся підлоги всередині ігрового майданчика, він не може торкатися м'яча до того, як м'яч торкнувся (чи його торкнувся) інший гравець на ігровому майданчику.

(б) Дія правильна, відлік 5 секунд триває далі.

17-23 **Визначення.** Гравець, який виконує вкидання, не може змусувати м'яч торкатися підлоги за межами ігрового майданчика після того, як він випустив його при вкиданні.

17-24 Приклад: А1, який виконує вкидання, передає м'яч А2, але м'яч виходить за межі ігрового майданчика й не торкається жодного гравця на ігровому майданчику.

Інтерпретація: А1 чинить порушення. Гру поновлюють вкиданням команди В з місця первинного вкидання.

17-25 Приклад: А1 під час вкидання передає м'яч А2. А2 приймає м'яч, але однією ногою торкається обмежувальної лінії.

Інтерпретація: Це порушення А2. Гру поновлюють вкиданням команди В з місця, найближчого до того, де сталося порушення.

17-26 Приклад: А1 має право на вкидання з-за бічної лінії поблизу центральної лінії

(а) у своїй тилувій зоні, та може передати м'яч у будь-яке місце ігрового майданчика,

(б) у своїй передовій зоні, та може передати м'яч тільки у свою передову зону,

(с) на початку 2-го періоду, з продовження центральної лінії навпроти секретарського стола, та може передати м'яч у будь-яке місце ігрового майданчика.

Після того як А1 отримав м'яч у своє розпорядження, він робить один звичайний крок убік, і таким чином змінює свою позицію відносно передової або тилувої зони.

Інтерпретація: У всіх ситуаціях А1 має таке ж право передати м'яч у передову або тилуву зону, яке він мав у первинній позиції.

17-27 [Визначення.] Після виконання штрафного кидка (-ів), які є покаранням за технічний, неспортивний чи фол з дискваліфікацією, наступне за цим вкидання виконують з продовження центральної лінії навпроти секретарського стола.

17-28 Приклад: Коли до кінця 4-го періоду залишається 1:03, В1 чинить технічний фол. Будь-який гравець команди А виконує 1 штрафний кидок, після чого команді А надають тайм-аут.

Інтерпретація: Гру поновлюють вкиданням команди А з продовження центральної лінії навпроти секретарського стола.

СТ. 18/19 ТАЙМ-АУТ/ЗАМІНА

18/19-1 [Визначення.] Тайм-аут не може бути наданий до того, як розпочався ігровий час періоду, чи після того, як ігровий час періоду закінчився.

Заміна не може бути дозволена до того, як розпочався ігровий час першого періоду, чи після того, як час гри закінчився. Будь-яка заміна може бути дозволена під час перерв у грі.

18/19-2 Приклад: Після того, як м'яч залишив руки старшого судді при розіграші спірного кидка, але до того, як м'яч було відбито без недодержання правил, А5, який брав участь у розіграші спірного кидка, чинить порушення, і м'яч передають команді В

для вкидання. У цей момент будь-який з тренерів просить тайм-аут або заміну.

Інтерпретація: Попри той факт, що гра вже розпочалася, тайм-аут або заміна не можуть бути надані, оскільки ігровий годинник ще не був увімкнений.

18/19-3 Приклад: Приблизно у той час, коли лунає сигнал ігрового годинника про кінець періоду чи додаткового періоду, зафіксовано фол, і A1 має право виконати 2 штрафних кидки. Будь-яка з команд просить:

- (a) Тайм-аут.
- (b) Заміну.

Інтерпретація:

- (a) Тайм-аут не може бути наданий, оскільки ігровий час періоду чи додаткового періоду закінчився.
- (b) Заміна може бути дозволена тільки після того, як будуть виконані штрафні кидки й розпочнеться перерва перед наступним періодом чи наступним додатковим періодом.

18/19-4 Визначення. Якщо сигнал годинника кидка лунає, коли м'яч перебуває в повітрі під час кидка з гри, це не порушення, та ігровий годинник не зупиняють. Якщо кидок з гри влучний, за певних обставин для обох команд з'являється можливість надання тайм-ауту або заміни.

18/19-5 Приклад: Під час кидка з гри м'яч перебуває в повітрі, коли лунає сигнал годинника кидка. Після цього м'яч входить у кошик. У цей момент один чи обоє тренерів просять:

- (a) Тайм-ауту.
- (b) Заміни.

Інтерпретація:

- (a) Це можливість для надання тайм-ауту тільки для команди, у кошик якої було закинута м'яч.
Якщо команді, у кошик якої було закинута м'яч, надано тайм-аут, її суперникам також може бути надано тайм-аут, а обом командам також може бути надана заміна, якщо вони про неї просять.
- (b) Це можливість для заміни тільки для команди, у кошик якої було закинута м'яч, і тільки коли ігровий годинник показує 2:00 чи менше до кінця 4-го періоду та кожного додаткового періоду.
Якщо команді, у кошик якої було закинута м'яч, дозволено заміну, її суперникам також може бути дозволено заміну, а обом командам також може бути надано тайм-аут, якщо вони про нього просять.

18/19-6 Визначення. Якщо прохання про надання тайм-ауту або заміни (будь-якого гравця, включно з тим, який виконує

штрафні кидки) надійшло після того, як м'яч опинився у розпорядженні гравця для виконання першого або єдиного штрафного кидка, тайм-аут або заміну надають обом командам, якщо:

- (a) Останній або єдиний штрафний кидок влучний, або
- (b) Після останнього або єдиного штрафного кидка виконують вкидання з продовження центральної лінії навпроти секретарського стола, або з будь-якої поважної причини м'яч залишається мертвим після останнього або єдиного штрафного кидка

18/19-7 Приклад: А1 має право на 2 штрафних кидки. Команда А або команда В просять тайм-аут або заміну:

- (a) До того як м'яч опинився у розпорядженні А1, який виконує штрафні кидки.
- (b) Після того як виконано перший штрафний кидок.
- (c) Після влучного другого штрафного кидка, але до того, як м'яч опинився у розпорядженні гравця, який виконує вкидання.
- (d) Після влучного другого штрафного кидка, але після того, як м'яч опинився у розпорядженні гравця, який виконує вкидання.

Інтерпретація:

- (a) Тайм-аут чи заміну надають негайно, перед першим штрафним кидком.
- (b) Тайм-аут або заміну надають після останнього штрафного кидка, якщо він влучний.
- (c) Тайм-аут або заміну надають негайно, перед вкиданням.
- (d) Тайм-ауту або заміни не надають.

18/19-8 Приклад: А1 має право на 2 штрафних кидки. Після того як виконано перший штрафний кидок, команда А або команда В просять тайм-аут або заміну. Під час останнього штрафного кидка:

- (a) М'яч відскакує від кільця, і гра триває далі.
- (b) Штрафний кидок влучний.
- (c) М'яч не торкається кільця й не входить у кошик.
- (d) А1 наступає на лінію штрафних кидків під час кидка, і зафіксовано порушення.
- (e) В1 наступає на обмежену зону до того, як м'яч залишив руки А1. Зафіксовано порушення В1, а кидок А1 невдалий.

Інтерпретація:

- (a) Тайм-ауту або заміни не надають.
- (b), (c) і (d) Тайм-аут або заміну надають негайно.
- (e) А1 виконує додатковий штрафний кидок і, якщо він влучний, тайм-аут або заміну надають негайно.

18/19-9 **Визначення.** Якщо слідом за проханням про тайм-аут будь-якою з команд учинено фол, тайм-ауту не розпочинають, поки суддя не закінчив повністю свого спілкування з секретарським столом стосовно цього фолу. У разі 5-го фолу гравця це спілкування також має у собі необхідну процедуру заміни. Коли воно завершено, період тайм-ауту розпочинається, коли суддя дає свисток і демонструє жест про надання тайм-ауту.

18/19-10 **Приклад:** Тренер команди А просить тайм-аут, після чого В1 чинить свій 5-й фол.

Інтерпретація: Можливість для надання тайм-ауту не розпочинається, поки спілкування з секретарським столом стосовно цього фолу повністю не завершено та запасний, який замінює В1, не став гравцем.

18/19-11 **Приклад:** Тренер команди А просить тайм-аут, після чого один з гравців чинить фол.

Інтерпретація: Командам дозволено піти на свої лави, якщо вони знають, що надійшло прохання про тайм-аут, навіть якщо період тайм-ауту формально ще не розпочався.

18/19-12 **Визначення.** Ст. 18 і 19 роз'яснюють, коли починається й закінчується можливість для надання тайм-ауту або заміни. Тренери, які просять тайм-аут або заміну, мають знати про ці обмеження, в іншому разі тайм-ауту або заміни не буде надано негайно.

18/19-13 **Приклад:** Можливість для надання заміни або тайм-ауту щойно закінчилася, коли тренер команди А підбіг до секретарського стола й голосно попросив заміну або тайм-аут. Секретар зреагував на це прохання й помилково подав свій сигнал. Суддя дав свисток і зупинив гру.

Інтерпретація: Через утручання судді у гру м'яч став мертвим, а ігровий годинник зупинений, унаслідок чого в нормальній ситуації настає можливість для надання заміни або тайм-ауту. Проте, оскільки прохання було висловлено надто пізно, заміни або тайм-ауту не надають. Гру негайно поновлюють.

18/19-14 **Приклад:** У будь-який час протягом гри стається порушення правила про перешкоду влученню чи перешкоду м'ячу. Запасні однієї чи обох команд чекають біля секретарського стола на можливість увійти у гру, або будь-яка з команд висловила прохання про надання тайм-ауту.

Інтерпретація: Порушення змушує зупинити ігровий годинник, а м'яч стати мертвим. Заміну або тайм-аут дозволяють.

18/19-15 **Визначення.** Кожний тайм-аут триває 1 хвилину. Команди мають швидко повернутися на ігровий майданчик після того

як суддя дав свисток і запросив команди на ігровий майданчик. Іноді команда зволікає із закінченням тайм-ауту понад визначену 1 хвилину, одержуючи від такого продовження тайм-ауту незаслужену перевагу та спричиняючи також затримку гри. Суддя має попередити цю команду. Якщо команда не реагує на попередження, внаслідок провини їй записують додатковий тайм-аут. Якщо в команди більше не залишилося тайм-аутів, тренер може бути покараний технічним фолом за затримку гри, що записують як 'В'.

18/19-16 Приклад: Період тайм-ауту закінчився, і суддя запросив команду А повернутися на ігровий майданчик. Тренер команди А й далі інструктує свою команду, яка все ще залишається в зоні лави команди. Суддя знову запросив команду А на ігровий майданчик, і:

- (а) Команда А нарешті вийшла на ігровий майданчик.
- (б) Команда А й далі залишається в зоні лави команди.

Інтерпретація:

- (а) Після того як команда почала повертатися на ігровий майданчик, суддя робить попередження тренерові про те, що у разі, якщо таку поведінку повторять, команді А буде записано додатковий тайм-аут.
- (б) Команді А записують додатковий тайм-аут без попередження. Якщо в команди А більше не залишилося тайм-аутів, тренера команди А карають технічним фолом за затримку гри, що записують як 'В'.

18/19-17 [Визначення.] Якщо команді не надавали тайм ауту у другій половині гри до того, як ігровий годинник покаже 2:00 хвилини у 4-му періоді, секретар у протоколі проводить 2 паралельні горизонтальні лінії всередині першої невикористаної клітки команди для другої половини гри. Табло рахунку має показувати, що команда використала перший тайм-аут.

18/19-18 Приклад: Коли ігровий годинник показує 2:00 хвилини в 4-му періоді, обидві команди не використали тайм-ауту у другій половині гри.

Інтерпретація: Секретар у протоколі проводить 2 паралельні горизонтальні лінії всередині першої невикористаної клітки обох команд для другої половини гри. Табло рахунку має показувати, що обидві команди використали перший тайм-аут.

18/19-19 Приклад: Коли ігровий годинник показує 2:09 у 4-му періоді, тренер А просить свій 1-й тайм-аут у другій половині гри, у той час як гра триває. Коли ігровий годинник показує 1:58, м'яч виходить за межі ігрового майданчика, й ігровий годинник зупиняють. Тепер команді А надають тайм-аут.

Інтерпретація: Секретар у протоколі повинен провести 2 паралельні горизонтальні лінії всередині першої невикористаної клітки команди А, оскільки тайм-аут наданий у час 1:58 у 4-му періоді. Тайм-аут записують у другу клітку, і в команди А залишається ще тільки один тайм-аут. Табло рахунку має показувати, що команда використала два тайм-аути.

СТ. 24 ВЕДЕННЯ М'ЯЧА

24-1 **Визначення.** Якщо гравець навмисно кидає м'яч у щит (не робить спроби нормального кидка з гри), це розглядають так, ніби гравець ударив м'ячем об підлогу. Якщо гравець після цього торкається м'яча знову перед тим як м'яч торкнувся (чи його торкнувся) інший гравець, це розглядають як ведення м'яча.

24-2 **Приклад:** А1 ще не робив ведення м'яча, коли він кинув м'яч у щит і впіймав його знову до того, як інший гравець торкнувся м'яча.

Інтерпретація: Після того як А1 впіймав м'яч, він може зробити кидок або передачу, але не може починати нового ведення м'яча.

24-3 **Приклад:** Після того як А1 закінчив ведення, він у продовженому русі чи стоячи нерухомо кинув м'яч у щит і впіймав його знову до того, як інший гравець торкнувся м'яча.

Інтерпретація: А1 учинив порушення правила про подвійне ведення.

24-4 **Приклад:** А1 веде м'яч і зупиняється.

(а) А1 втрачає рівновагу та, не зміщуючи своєї опірної ноги, один раз чи двічі торкається підлоги м'ячем, тримаючи м'яч двома руками.

(б) А1 перекидає м'яч з однієї руки в іншу, не зміщуючи своєї опірної ноги.

Інтерпретація: В обох випадках порушення правил не відбувається, оскільки А1 не зміщував своєї опірної ноги.

24-5 **Приклад:** А1 починає ведення та при цьому

(а) перекидає м'яч через свого суперника.

(б) відкидає м'яч на кілька метрів від нього.

М'яч торкається ігрового майданчика, після чого А1 продовжує ведення.

Інтерпретація: В обох випадках порушення правил не відбувається, оскільки м'яч торкнувся ігрового майданчика перед тим, як А1 під час ведення торкнувся м'яча знову.

СТ. 25 ЗАЙВІ КРОКИ З М'ЯЧЕМ

25-1 **Визначення.** Порушення правил не відбувається, якщо гравець, який лежить на підлозі, установлює контроль над м'ячем. Гра правильна, якщо гравець, який тримає м'яч, падає на підлогу. Гра також правильна, якщо гравець, який упав на підлогу, трохи ковзає. Проте, якщо гравець після цього перекочується по підлозі чи намагається підвестися, тримаючи м'яч у руках, це порушення.

25-2 **Приклад:** А1, тримаючи м'яч, утратив рівновагу та впав на підлогу.

Інтерпретація: Дія А1, коли він ненавмисно впав на підлогу, припустима.

25-3 **Приклад:** А1, лежачи на підлозі, установлює контроль над м'ячем. Після цього А1:

(а) передає м'яч А2.

(б) починає ведення, ще лежачи на підлозі.

(с) намагається підвестися, ще тримаючи м'яч.

Інтерпретація:

У випадках (а) і (б) дія А1 правильна.

У випадку (с) стається порушення правила про зайві кроки з м'ячем.

25-4 **Приклад:** А1, тримаючи м'яч, падає на підлогу та за інерцією ковзає.

Інтерпретація: Ненавмисне ковзання А1 не визначене як порушення. Проте, якщо гравець перекочується по підлозі чи намагається підвестися, тримаючи м'яч у руках, стається порушення.

25-5 **Визначення.** Якщо на гравцеві чинять фол у процесі кидка, після чого він закидає м'яч і при цьому чинить порушення правила про зайві кроки, м'яч не зараховують і призначають штрафні кидки.

25-6 **Приклад:** А1 почав процес кидка, проходячи в напрямку кошика і тримаючи м'яч в обох руках. У його продовженому русі на ньому чинить фол В1, після чого А1 чинить порушення правила про зайві кроки, а м'яч входить у кошик.

Інтерпретація: М'яч не зараховують. А1 отримує право на 2 або 3 штрафні кидки.

СТ. 28 ВІСІМ СЕКУНД

28-1 **Визначення.** Застосування цього правила ґрунтується виключно на індивідуальному відліку 8 секунд суддею. У разі

будь-яких розбіжностей між кількістю секунд, відрхованих суддею, та показаннями годинника кидка, рішення судді має перевагу.

28-2 **Приклад:** A1 веде м'яч у своїй тилівій зоні, коли суддя визначає порушення правила 8 секунд. Дисплей годинника кидка показує, що пройшло лише 7 секунд.

Інтерпретація: Рішення судді правильне. Тільки суддя відповідає за рішення, що період 8 секунд закінчився.

28-3 **Визначення.** Відлік 8 секунд у тилівій зоні зупинено через ситуацію спірного кидка. Якщо кидання внаслідок володіння за чергою надають команді, яка контролювала м'яч, ця команда матиме лише час, що залишається у періоді 8 секунд.

28-4 **Приклад:** Команда А контролювала м'яч у своїй тилівій зоні протягом 5 секунд, коли відбувся спірний м'яч. Команда А має право на кидання внаслідок володіння за чергою.

Інтерпретація: Команда А має лише 3 секунди, щоб перевести м'яч у свою передову зону.

28-5 **Визначення.** Під час ведення м'яча з тилової зони у передову м'яч переходить у передову зону команди, коли обидві ноги гравця, який веде м'яч, і м'яч перебувають повністю у контакті з передовою зоною.

28-6 **Приклад:** A1 стоїть на майданчику так, що обидві його ноги розташовані по різні боки від центральної лінії. Він отримує м'яч від A2, який перебуває в тилівій зоні. Після цього A1 повертає м'яч A2, який все ще перебуває в тилівій зоні команди А.

Інтерпретація: Порушення правил не відбувається. A1 не розташував обох своїх ніг у передовій зоні, отже, він має право передати м'яч у тиліву зону. Відлік 8 секунд триває далі.

28-7 **Приклад:** A1 веде м'яч зі своєї тилової зони й закінчує своє ведення, тримаючи м'яч і стоячи на майданчику так, що обидві його ноги розташовані по різні боки від центральної лінії. Після цього A1 передає м'яч A2, який також стоїть на майданчику так, що обидві його ноги розташовані по різні боки від центральної лінії.

Інтерпретація: Порушення правил не відбувається. A1 не розташував обох своїх ніг у передовій зоні, отже, він має право передати м'яч A2, який також не перебуває у передовій зоні. Відлік 8 секунд триває далі.

28-8 **Приклад:** A1 веде м'яч зі своєї тилової зони та одна його нога (але не обидві ноги) вже перебуває у передовій зоні. Після

цього A1 передає м'яч A2, який стоїть на майданчику так, що обидві його ноги розташовані по різні боки від центральної лінії. Після цього A2 починає вести м'яч у своїй тилловій зоні.

Інтерпретація: Порушення правил не відбувається. A1 не розташував обох своїх ніг у передовій зоні, отже, він має право передати м'яч A2, який також не перебуває у передовій зоні. A2, отже, має право вести м'яч у тилловій зоні. Відлік 8 секунд триває далі.

- 28-9 Приклад:** A1 веде м'яч зі своєї тиллової зони та припиняє своє просування вперед, не припиняючи вести м'яч, при цьому:
- (a) Він стоїть на майданчику так, що обидві його ноги розташовані по різні боки від центральної лінії.
  - (b) Обидві ноги перебувають у передовій зоні, але ведення м'яча відбувається у тилловій зоні.
  - (c) Обидві ноги перебувають у тилловій зоні, але ведення м'яча відбувається у передовій зоні.
  - (d) Обидві ноги перебувають у передовій зоні, у той час як ведення м'яча відбувається у тилловій зоні, після чого A1 повертає обидві свої ноги у тиллову зону.

Інтерпретація: У всіх випадках A1, який веде м'яч, і далі перебуває у тилловій зоні доти, поки обидві його ноги, а також м'яч не торкнуться передової зони. Відлік 8 секунд триває далі у кожній ситуації.

- 28-10** **Визначення.** Щоразу, коли відлік 8 секунд буде продовжений з урахуванням часу, що залишається, коли тій самій команді, що перед цим володіла м'ячем, призначають вкидання як з продовження центральної лінії навпроти секретарського стола, так і в тилловій зоні, суддя, який передає м'яч гравцеві для вкидання, повинен повідомити його про кількість часу, який залишається у 8-секундному періоді.

- 28-11 Приклад:** A1 веде м'яч у своїй тилловій зоні 4 секунди, коли починається бійка. Запасні A7 і B9 дискваліфіковані за вихід на ігровий майданчик. Рівні покарання скасовано та гру поновлюють вкиданням A2 з продовження центральної лінії навпроти секретарського стола. A2 передає м'яч A3 у свою тиллову зону.

Інтерпретація: Команда А має 4 секунди, щоб перевести м'яч у свою передову зону.

- 28-12 Приклад:** Команда А контролює м'яч у своїй тилловій зоні. Коли пройшло 6 секунд у 8-секундному періоді, зафіксовано обопільний фол, який стався
- (a) у тилловій зоні
  - (b) у передовій зоні.

Інтерпретація:

- (a) Гру поновлюють вкиданням команди А у тилівій зоні з місця, найближчого до того, де сталося недодержання правил. Команда А має 2 секунди, щоб перевести м'яч у свою передову зону.
- (b) Гру поновлюють вкиданням команди А у передовій зоні з місця, найближчого до того, де сталося недодержання правил.

28-13 Приклад: А1 веде м'яч у своїй тилівій зоні 4 секунди, коли В1 вибиває м'яч за межі ігрового майданчика.

Інтерпретація: Гру поновлюють вкиданням команди А у тилівій зоні. Команда А має 4 секунди, щоб перевести м'яч у свою передову зону.

28-14 **Визначення.** Якщо гра зупинена суддею з будь-якої поважної причини, не пов'язаної з жодною з команд, і якщо, на думку суддів, суперники будуть поставлені у невідгідне становище, відлік 8 секунд продовжують з часу, на якому він був зупинений.

28-15 Приклад: Коли в останню хвилину гри залишається зіграти 0:25, рахунок А 72 — В 72, команда А здобуває контроль над м'ячем. А1 у своїй тилівій зоні уже веде м'яч протягом 4 секунд, судді зупиняють гру через те, що:

- (a) Ігровий годинник або годинник кидка не йде чи не ввімкнувся
- (b) На ігровий майданчик кинули пляшку
- (c) Помилково скинуто годинник кидка.

Інтерпретація: У всіх випадках гру поновлюють вкиданням команди А в її тилівій зоні, і в команди А залишається 4 секунди, щоб перевести м'яч у передову зону. Якби гру поновили з новим відліком 8 секунд, команда В була б поставлена у невідгідне становище.

СТ. 29/50 24 СЕКУНДИ

29/50-1 **Визначення.** Кидок з гри виконують безпосередньо перед кінцем періоду відліку годинника кидка, і сигнал годинника кидка лунає, коли м'яч перебуває в повітрі. Якщо м'яч не торкається кільця, стається порушення, якщо тільки команда суперників не установлює негайного та очевидного контролю над м'ячем. М'яч передають суперникам для вкидання з місця, найближчого до того, де суддею було зупинено гру, за винятком простору безпосередньо за щитом.

29/50-2 Приклад: Після кидка А1 з гри м'яч перебуває в повітрі, коли лунає сигнал годинника кидка. М'яч торкається щита, після

чого котиться по підлозі, де його торкається В1, потім А2, і зрештою м'яч контролює В2.

Інтерпретація: Це порушення правила часу кидка, оскільки м'яч не торкнувся кільця, а суперники не установили негайного та очевидного контролю над м'ячем.

29/50-3 Приклад: Під час кидка з гри А1 м'яч торкається щита, але не торкається кільця. Після цього м'яча на підбиранні торкається, але не установлює контролю В1, після чого А2 установлює контроль над м'ячем. У цей момент лунає сигнал годинника кидка.

Інтерпретація: Стається порушення правила часу кидка. Годинник кидка провадить відлік далі, коли м'яч проходить повз кільце й над ним знову установлює контроль гравець команди А.

29/50-4 Приклад: А1 виконує кидок з гри наприкінці періоду кидка. М'яч без недодержання правил блокує В1 і в цей момент лунає сигнал годинника кидка. Після сигналу В1 чинить фол на А1.

Інтерпретація: Стається порушення правила часу кидка. Фол В1 ігнорують, якщо тільки це не технічний, неспортивний фол, або фол з дискваліфікацією.

29/50-5 Приклад: Після кидка А1 з гри м'яч перебуває в повітрі, коли лунає сигнал годинника кидка. М'яч не торкається кільця та одразу фіксують спірний м'яч між А2 і В2.

Інтерпретація: Відбувається порушення правила часу кидка. Команда В не установила негайного та очевидного контролю над м'ячем.

29/50-6 Приклад: А1 виконує кидок з гри. Коли м'яч перебуває в повітрі, закінчується час кидка. М'яч не торкається кільця, після чого його торкається В1, який перебуває на ігровому майданчику, і тоді м'яч виходить за межі ігрового майданчика.

Інтерпретація: Відбувається порушення правила часу кидка, оскільки команда В не установила очевидного контролю над м'ячем.

29/50-7 [Визначення.] Якщо сигнал годинника кидка лунає в ситуації, коли, на думку суддів, суперники зараз установлять негайний та очевидний контроль над м'ячем, сигнал ігнорують, і гра триває далі.

29/50-8 Приклад: Наприкінці періоду кидка А2 не зміг прийняти передачу А1 (обоє гравців перебувають у своїй передовій зоні), і м'яч викотився у тилову зону команди А. Перед тим як В1 установив контроль над м'ячем з безперешкодим виходом на кошик, пролунав сигнал годинника кидка.

Інтерпретація: Якщо В1 установив негайний та очевидний контроль над м'ячем, сигнал ігнорують, і гра триває далі.

29/50-9 **Визначення.** Якщо команда, яка контролювала м'яч, має право на вкидання внаслідок володіння за чергою, ця команда матиме тільки той час, який залишався на годиннику кидка у момент, коли відбулася ситуація спірного кидка.

29/50-10 **Приклад:** Команда А контролювала м'яч, і на годиннику кидка залишалося 10 секунд, коли відбувся спірний м'яч. На вкидання внаслідок володіння за чергою має право:

- (a) Команда А.
- (b) Команда В.

Інтерпретація:

- (a) Команда А матиме тільки 10 секунд, які залишаються на годиннику кидка.
- (b) Команда В матиме новий період часу кидка.

29/50-11 **Приклад:** Команда А контролювала м'яч, і на годиннику кидка залишалося 10 секунд, коли м'яч вийшов за межі ігрового майданчика. Думки суддів на те, чи вийшов м'яч за межі ігрового майданчика від А1 чи від В1, розходяться. Фіксують ситуацію спірного кидка, і право на вкидання внаслідок володіння за чергою має:

- (a) Команда А.
- (b) Команда В.

Інтерпретація:

- (a) Команда А матиме тільки 10 секунд, які залишаються на годиннику кидка.
- (b) Команда В матиме новий період часу кидка.

29/50-12 **Визначення.** Якщо гру зупинено суддею через фол або порушення (але не через те, що м'яч вийшов за межі ігрового майданчика) команди, що не контролювала м'яч, і м'яч передають тій самій команді, що перед тим контролювала м'яч у передовій зоні, годинник кидка скидають таким чином:

- Якщо 14 секунд чи більше показує годинник кидка у той час, коли гра зупинена, годинник кидка не скидають, він буде провадити відлік далі з часу, на якому був зупинений.
- Якщо 13 секунд чи менше показує годинник кидка у той час, коли гра зупинена, годинник кидка скидають на 14 секунд.

29/50-13 **Приклад:** В1 змушує м'яч вийти за межі ігрового майданчика у передовій зоні команди А. Годинник кидка показує 8 секунд.

Інтерпретація: Команда А матиме тільки 8 секунд, які залишаються на годиннику кидка.

29/50-14 **Приклад:** А1 веде м'яч у своїй передовій зоні та В1 чинить на ньому фол. Це другий фол команди В у цьому періоді. Годинник кидка показує 3 секунди.

Інтерпретація: Команда А матиме 14 секунд, які залишають-ся на годиннику кидка.

- 29/50-15 Приклад:** На годиннику кидка залишалось 4 секунди, й команда А контролювала м'яч у своїй передовій зоні, коли:
- (a) А1
  - (b) В1
- зазнав травми, й судді зупинили гру.

Інтерпретація:

Команда А матиме

- (a) 4 секунди,
- (b) 14 секунд,

що залишилися на годиннику кидка.

- 29/50-16 Приклад:** А1 робить кидок з гри. Коли м'яч перебуває в повітрі, зафіксовано обопільний фол А2 і В2, і залишається 6 секунд на годиннику кидка. М'яч не входить у кошик. Стрілка володіння за чергою вказує, що м'ячем буде володіти команда А.

Інтерпретація: Команда А матиме 6 секунд, що залишаються на годиннику кидка.

- 29/50-17 Приклад:** Коли на годиннику кидка залишається 5 секунд, А1 веде м'яч, фіксують технічний фол В1, а за ним технічний фол тренера команди А.

Інтерпретація: Після скасування рівних покарань гру поновлюють вкиданням команди А, і 5 секунд залишається на годиннику кидка.

- 29/50-18 Приклад:** Коли:

- (a) 16 секунд
- (b) 12 секунд

залишається на годиннику кидка, В1 у своїй тилівій зоні навмисно б'є по м'ячу ногою чи відбиває м'яч кулаком.

Інтерпретація: Це порушення команди В. Після вкидання у передовій зоні команда А матиме

- (a) 16 секунд,
- (b) 14 секунд,

що залишаються на годиннику кидка.

- 29/50-19 Приклад:** Коли А1 виконує вкидання, В1 у своїй тилівій зоні переносить руки через обмежувальну лінію та блокує передачу А1, коли:

- (a) 19 секунд
- (b) 11 секунд

залишається на годиннику кидка.

Інтерпретація: Це порушення В1. Після вкидання у передовій зоні команда А матиме

- (a) 19 секунд,
  - (b) 14 секунд,
- що залишаються на годиннику кидка.

29/50-20 Приклад: А1 веде м'яч у своїй передовій зоні, коли В2 чинить неспортивний фол на А2, і 6 секунд залишається на годиннику кидка.

Інтерпретація: Без огляду на те, чи будуть штрафні кидки влучними, чи ні, команда А матиме право на вкидання з продовження центральної лінії навпроти секретарського стола. Команда А матиме новий період відліку годинника кидка.

Така ж інтерпретація дійсна для технічного фолу та фолу з дискваліфікацією.

29/50-21 [Визначення.] Якщо гра зупинена суддею з будь-якої поважної причини, не пов'язаної з жодною з команд, і якщо, на думку суддів, суперники будуть поставлені у невідгідне становище, годинник кидка буде провадити відлік далі з часу, на якому був зупинений.

29/50-22 Приклад: Коли в останню хвилину гри залишилося зіграти 0:25, рахунок А 72 — В 72, команда А здобуває контроль над м'ячем. А1 вже веде м'яч протягом 20 секунд, коли судді зупиняють гру через те, що:

- (a) Ігровий годинник або годинник кидка не йде чи не ввімкнувся.
- (b) На ігровий майданчик кинули пляшку.
- (c) Помилково скинуто годинник кидка.

Інтерпретація: У всіх випадках гру поновлюють вкиданням команди А, і 4 секунди залишиться на годиннику кидка. Команда В буде поставлена у невідгідне становище, якщо гру буде поновлено з новим періодом відліку годинника кидка.

29/50-23 Приклад: Після кидка А1 з гри м'яч відскакує від кільця, і над ним установлює контроль А2. Через 9 секунд сигнал годинника кидка лунає помилково. Судді зупиняють гру.

Інтерпретація: Команда А, яка контролює м'яч, була б поставлена у невідгідне становище, якби відбулося порушення правила часу кидка. Після консультації з комісаром, якщо він присутній, і оператором годинника кидка судді поновлюють гру вкиданням команди А, і 15 секунд залишається на годиннику кидка.

29/50-24 Приклад: Коли на годиннику кидка залишається 4 секунди, А1 виконує кидок з гри. М'яч не торкається кільця, проте оператор годинника кидка помилково скидає годинник. А2 підбирає м'яч, і через певний час А3 закидає м'яч з гри. У цей момент судді усвідомлюють ситуацію.

Інтерпретація: Судді (після консультації з комісаром, якщо він присутній) мають підтвердити, що м'яч не торкнувся кільця під час кидка А1 з гри. Після цього вони мають вирішити, чи м'яч залишив би руку (-и) А3 до того, як пролунав сигнал годинника кидка, якщо годинник не був би скинутий. Якщо так, м'яч зараховано, якщо ні, сталося порушення правила часу кидка, і кидок А3 не зараховано.

29/50-25 [Визначення.] Команда, яка перебуває у нападі, отримує право на вкидання як наслідок покарання за технічний, неспортивний чи фол з дискваліфікацією, коли ігровий годинник показує 2:00 чи менше у 4-му періоді та в кожному додатковому періоді. Вкидання завжди виконують з продовження центральної лінії навпроти секретарського стола. Годинник кидка скидають на 24 секунди, без огляду на те, наданий уже тайм-аут, чи ні команді, що перебуває у нападі, протягом останніх 2 хвилин гри.

29/50-26 Приклад: Коли ігровий годинник показує 2:00 хвилини чи менше у 4-му періоді, А1 веде м'яч у передовій зоні, й 6 секунд залишається на годиннику кидка, коли

- (a) В1 чинить неспортивний фол.
- (b) тренер В чинить технічний фол.

У цей час тренеру А або тренеру В надано тайм-аут.

Інтерпретація: Без огляду на те, були штрафні кидки влучними, чи ні, й на те, який тренер попросив тайм-аут, команда А має право на вкидання з продовження центральної лінії навпроти секретарського стола. Команда А також має нові 24 секунди на годиннику кидка.

29/50-27 [Визначення.] Коли виконано кидок з гри та після цього зафіксовано фол у захисті, годинник кидка скидають таким чином:

- Якщо 14 секунд чи більше показує годинник кидка в момент, коли гру було зупинено, годинник кидка не скидають, він буде провадити відлік далі з часу, на якому був зупинений.
- Якщо 13 секунд чи менше показує годинник кидка в момент, коли гру було зупинено, годинник кидка скидають на 14 секунд.

29/50-28 Приклад: А1 виконує кидок з гри. Коли м'яч перебуває в повітрі, й 10 секунд залишається на годиннику кидка, зафіксовано фол В2 у захисті проти А2. Це 2-й фол команди В у періоді. М'яч

- (a) Входить у кошик.
- (b) Торкається кільця, але не входить у кошик.

Інтерпретація:

- (a) Кидок А1 зараховують і команда А має право на вкидання з місця, найближчого до того, де сталося недодержання правил, і 14 секунд залишається на годиннику кидка.

(b) Команда А має право на вкидання з місця, найближчого до того, де сталося недодержання правил, і 14 секунд залишається на годиннику кидка.

29/50-29 Приклад: А1 виконує кидок з гри. Коли м'яч перебуває в повітрі, закінчується час на годиннику кидка й зафіксовано фол В2 у захисті проти А2. Це 2-й фол команди В у періоді. М'яч:

- (a) Входить у кошик.
- (b) Торкається кільця, але не входить у кошик.

Інтерпретація:

- (a) Кидок А1 зараховують і команда А має право на вкидання з місця, найближчого до того, де сталося недодержання правил, і 14 секунд залишається на годиннику кидка.
- (b) Команда А має право на вкидання з місця, найближчого до того, де сталося недодержання правил, і 14 секунд залишається на годиннику кидка.

29/50-30 Приклад: А1 виконує кидок з гри. Коли м'яч перебуває в повітрі, й 10 секунд залишається на годиннику кидка, зафіксовано фол В2 у захисті проти А2. Це 5-й фол команди В у періоді. М'яч:

- (a) Входить у кошик.
- (b) Торкається кільця, але не входить у кошик.

Інтерпретація:

- (a) Кидок А1 зараховують і А2 має право на 2 штрафних кидки.
- (b) А2 має право на 2 штрафних кидки.

29/50-31 Приклад: А1 виконує кидок з гри. Коли м'яч перебуває в повітрі, закінчується час на годиннику кидка й зафіксовано фол В2 у захисті проти А2. Це 5-й фол команди В у періоді. М'яч:

- (a) Входить у кошик.
- (b) Торкається кільця, але не входить у кошик.

Інтерпретація:

- (a) Кидок А1 зараховують і А2 має право на 2 штрафних кидки.
- (b) А2 має право на 2 штрафних кидки.

29/50-32 [Визначення.] Після того як м'яч торкнувся кільця суперників з будь-якої причини, годинник кидка скидають на 14 секунд, якщо команда, яка відновила контроль над м'ячем — це та ж сама команда, яка мала контроль над м'ячем до того, як м'яч торкнувся кільця.

29/50-33 Приклад: Коли А1 виконував передачу А2, м'яч торкнувся В2, після чого торкнувся кільця. А3 установив контроль над м'ячем.

Інтерпретація: Годинник кидка скидають на 14 секунд, як тільки А3 установив контроль над м'ячем.

29/50-34 Приклад: А1 виконує кидок з гри й

(a) 4 секунди

(b) 20 секунд

залишається на годиннику кидка. М'яч торкається кільця, відскакує й А2 установлює контроль над м'ячем.

Інтерпретація: В обох випадках годинник кидка скидають на 14 секунд без огляду на те, установив А2 контроль над м'ячем у передовій зоні або у тилловій зоні.

29/50-35 Приклад: А1 виконує кидок з гри. М'яч торкається кільця. В1 торкається м'яча й після цього А2 установлює контроль над м'ячем.

Інтерпретація: Годинник кидка скидають на 14 секунд, як тільки А2 установив контроль над м'ячем.

29/50-36 Приклад: А1 виконує кидок з гри. М'яч торкається кільця. В1 торкається м'яча, який після цього виходить за межі ігрового майданчика.

Інтерпретація: Вкидання команди А з місця, найближчого до того, де сталося порушення. Годинник кидка скидають на 14 секунд без огляду на те, буде виконане вкидання в передовій зоні або в тилловій зоні.

29/50-37 Приклад: Наприкінці часу кидка А1 кидає м'яч у напрямку кільця з тією метою, щоб годинник кидка був скинутий. М'яч торкається кільця. В1 торкається м'яча, який після цього виходить за межі ігрового майданчика в тилловій зоні команди А.

Інтерпретація: Вкидання команди А в її тилловій зоні. Годинник кидка скидають на 14 секунд.

29/50-38 Приклад: А1 виконує кидок з гри. М'яч торкається кільця. А2 відбиває м'яч, після чого А3 установлює контроль над м'ячем.

Інтерпретація: Годинник кидка скидають на 14 секунд, як тільки А3 установив контроль над м'ячем у будь-якому місці ігрового майданчика.

29/50-39 Приклад: А1 виконує кидок з гри. М'яч торкається кільця й під час боротьби на підбиранні В2 чинить фол проти А2. Це 3-й фол команди В у періоді.

Інтерпретація: Вкидання команди А з місця, найближчого до того, де сталося недодержання правил. Годинник кидка скидають на 14 секунд.

29/50-40 Приклад: А1 виконує кидок з гри. М'яч входить у кошик, у цей момент В2 чинить фол проти А2. Це 3-й фол команди В у періоді.

Інтерпретація: Вкидання команди А з місця, найближчого до того, де сталося недодержання правил. Годинник кидка скидають на 14 секунд.

29/50-41 Приклад: А1 виконує кидок з гри. М'яч торкається кільця й на підбираних зафіксовано спірний м'яч між А2 й В2. Стрілка володіння за чергою вказує на користь команди А.

Інтерпретація: Вкидання команди А з місця, найближчого до того, де відбувся спірний м'яч. Годинник кидка скидають на 14 секунд.

29/50-42 Приклад: А1 виконує кидок з гри. М'яч застрягає між кільцем і щитом. Стрілка володіння за чергою вказує на користь команди А. Годинник кидка показує 8 секунд.

Інтерпретація: Вкидання команди А з-за лицьової лінії з місця, найближчого до щита. Годинник кидка й далі показує 8 секунд.

29/50-43 Приклад: А1 передає м'яч А2 для кидка згори. Кидок А2 невдалий, м'яч торкається кільця, після чого А3 установлює контроль над м'ячем.

Інтерпретація: Годинник кидка скидають на 14 секунд, як тільки А3 установив контроль над м'ячем. Якщо А3 торкається м'яча у своїй тилловій зоні, це порушення правила про м'яч, повернений у тиллову зону.

29/50-44 Приклад: Після підбору в захисті А1 хоче передати м'яч А2. В1 вибиває м'яч з рук А1. Після цього м'яч торкається кільця та його підхоплює В2.

Інтерпретація: Оскільки м'яч не перебуває під контролем тієї ж самої команди, що контролювала його перед тим, як м'яч торкнувся кільця, годинник кидка скидають для команди В на 24 секунди.

29/50-45 [Визначення.] Завжди, коли команда установлює контроль над живим м'ячем як у передовій, так і в тилловій зоні, й 14 секунд чи менше залишається на ігровому годиннику, годинник кидка вимикають.

29/50-46 Приклад: Команда А має право на нове володіння м'ячем, і на ігровому годиннику залишається 12 секунд.

Інтерпретація: Годинник кидка вимикають.

29/50-47 Приклад: Коли ігровий годинник показує 18 секунд, а годинник кидка показує 3 секунди, гравець В1 у своїй тилловій зоні навмисно ударяє по м'ячу ногою.

Інтерпретація: Гру поновлюють вкиданням команди А в її передовій зоні, й 18 секунд показує ігровий годинник, 14 секунд показує годинник кидка.

29/50-48 Приклад: Коли ігровий годинник показує 7 секунд, а годинник кидка показує 3 секунди, гравець В1 у своїй тилівій зоні навмисно ударяє по м'ячу ногою.

Інтерпретація: Гру поновлюють вкиданням команди А в її передовій зоні, й 7 секунд показує ігровий годинник, а годинник кидка вимикають.

29/50-49 Приклад: Коли ігровий годинник показує 23 секунди, команда А установлює новий контроль над м'ячем. Коли ігровий годинник показує 19 секунд, А1 виконує кидок з гри. М'яч торкається кільця й А2 здобуває м'яч на підбиранні.

Інтерпретація: Спочатку, коли команда А установлює новий контроль над м'ячем, годинник кидка не вмикають. Проте, годинник кидка скидають на 14 секунд, як тільки А2 установлює контроль над м'ячем, оскільки все ще більше 14 секунд залишається на ігровому годиннику.

29/50-50 Приклад: Коли на ігровому годиннику залишається 58 секунд у 4-му періоді, В1 чинить фол на А1 у його тилівій зоні. У команди А залишається 19 секунд на годиннику кидка. Це 3-й фол команди В у періоді. Команді А надано тайм-аут.

Інтерпретація: Гру поновлюють вкиданням команди А з лінії вкидання навпроти секретарського стола в її передовій зоні, й 19 секунд залишається на годиннику кидка.

29/50-51 Приклад: Коли на ігровому годиннику залишається 58 секунд у 4-му періоді, В1 чинить фол на А1 у його тилівій зоні. У команди А залишається 19 секунд на годиннику кидка. Це 3-й фол команди В у періоді. Команді В надано тайм-аут.

Інтерпретація: Гру поновлюють вкиданням команди А в її тилівій зоні, й нові 24 секунди показує годинник кидка.

29/50-52 Приклад: Коли на ігровому годиннику залишається 30 секунд у 4-му періоді, А1 веде м'яч у своїй передовій зоні. В1 вибиває м'яч у тиліву зону команди А, де А2 контролює м'яч. В2 чинить фол на А2, й 8 секунд залишається на годиннику кидка. Це 3-й фол команди В у періоді. Команді А надано тайм-аут.

Інтерпретація: Гру поновлюють вкиданням команди А з лінії вкидання навпроти секретарського стола в її передовій зоні, й 14 секунд показує годинник кидка.

СТ. 30 М'ЯЧ, ПОВЕРНЕНИЙ У ТИЛОВУ ЗОНУ

30-1 **Визначення.** Коли гравець перебуває в повітрі, він зберігає той самий статус відносно підлоги, який він мав, коли востаннє торкався підлоги перед тим як вистрибнув у повітря. Проте, коли гравець, який перебуває в повітрі, вистрибує зі своєї

передової зони та установлює контроль над м'ячем, все ще перебуваючи в повітрі, він є першим гравцем своєї команди, який установив командний контроль над м'ячем.

Якщо після цього він за інерцією повертається до своєї тилової зони, він не може уникнути такого повернення разом із м'ячем. Отже, якщо гравець, перебуваючи в повітрі, установив новий командний контроль над м'ячем, позиція цього гравця відносно передової/тилової зони не може бути визначена доти, поки обидві його ноги не повернуться на підлогу.

30-2 Приклад: A1 у своїй тилівій зоні намагається віддати передачу для швидкого прориву A2 у передову зону. B1 вистрибує з передової зони команди В, ловить м'яч, перебуваючи в повітрі, та приземляється

(a) обома ногами у своїй тилівій зоні.

(b) на центральній лінії так, що обидві його ноги розташовані по різні боки від центральної лінії.

(c) на центральній лінії так, що обидві його ноги розташовані по різні боки від центральної лінії, і після цього веде або передає м'яч у свою тиліву зону.

Інтерпретація: Ніякого порушення не відбувається. B1 першим установив контроль команди В над м'ячем, перебуваючи в повітрі, та його позиція відносно передової/тилової зони не була визначена, поки обидві його ноги не повернулися на підлогу. У всіх випадках B1 перебуває у своїй тилівій зоні без недодержання правил.

30-3 Приклад: При розігравші спірного м'яча між A1 і B1 на початку першого періоду м'яч було відбито без недодержання правил, коли A2 вистрибнув зі своєї передової зони, впіймав м'яч, перебуваючи в повітрі, та приземлився

(a) обома ногами у своїй тилівій зоні.

(b) на центральній лінії так, що обидві його ноги розташовані по різні боки від центральної лінії.

(c) на центральній лінії так, що обидві його ноги розташовані по різні боки від центральної лінії, та після цього веде або передає м'яч у свою тиліву зону.

Інтерпретація: Ніякого порушення не відбувається. A2 першим установив контроль команди А над м'ячем, перебуваючи в повітрі. У всіх випадках A2 перебуває у своїй тилівій зоні без недодержання правил.

30-4 Приклад: A1, який виконує кидання у своїй передовій зоні, намагається зробити передачу A2. A2 вистрибує зі своєї передової зони, ловить м'яч, перебуваючи в повітрі, та приземляється

- (a) обома ногами у своїй тилівій зоні.
- (b) на центральній лінії так, що обидві його ноги розташовані по різні боки від центральної лінії.
- (c) на центральній лінії так, що обидві його ноги розташовані по різні боки від центральної лінії, та після цього веде або передає м'яч у свою тиліву зону.

Інтерпретація: Порушення команди А. А1, який виконував вкидання, вже установив контроль команди А над м'ячем у своїй передовій зоні, до того як А2 впіймав м'яч, перебуваючи в повітрі, та приземлився у своїй тилівій зоні. У всіх випадках А2 повернув м'яч у свою тиліву зону з недодержанням правил.

30-5 Приклад: А1 перед початком 2-го періоду розташувався на продовженні центральної лінії так, що обидві його ноги розташовані по різні боки від центральної лінії, та передає м'яч А2. А2 вистрибує зі своєї передової зони, ловить м'яч, перебуваючи в повітрі, та приземляється

- (a) обома ногами в тилівій зоні.
- (b) на центральній лінії так, що обидві його ноги розташовані по різні боки від центральної лінії.
- (c) на центральній лінії так, що обидві його ноги розташовані по різні боки від центральної лінії, та після цього веде або передає м'яч у свою тиліву зону.

Інтерпретація: Порушення команди А. А1 уже установив контроль команди А над м'ячем. А2, коли вистрибує зі своєї передової зони й ловить м'яч, перебуваючи в повітрі, установлює контроль команди А над м'ячем у передовій зоні. У всіх випадках, приземляючись у своїй тилівій зоні, А2 змушує м'яч повернутися в тиліву зону з недодержанням правил.

30-6 Приклад: А1, виконуючи вкидання у своїй тилівій зоні, намагається віддати передачу А2 у передову зону. В1 вистрибує зі своєї передової зони, ловить м'яч, перебуваючи в повітрі, та перед тим як приземлитися у своїй тилівій зоні, передає м'яч В2 у тиліву зону.

Інтерпретація: Порушення команди В, оскільки м'яч повернуто у тиліву зону з недодержанням правил.

30-7 **Визначення.** Живий м'яч повернено у тиліву зону з недодержанням правил, коли гравець команди А, який повністю перебуває в передовій зоні, змушує м'яч торкнутися тилівій зони, після чого гравець команди А є першим, хто торкнувся м'яча як у тилівій зоні, так і в передовій зоні. Проте, порушення правил не відбувається, коли гравець команди А в тилівій зоні змушує м'яч торкнутися передової зони, після чого гравець команди А є першим, хто торкнувся м'яча як у передовій зоні, так і в тилівій зоні.

30-8 **Приклад:** А1 повністю стоїть обома ногами в передовій зоні біля центральної лінії, коли А1 намагається виконати передачу з віскоком від підлоги А2, який також стоїть обома ногами в передовій зоні біля центральної лінії. Під час передачі м'яч торкається тилової зони перед тим як торкнутися А2.

Інтерпретація: Порушення, оскільки м'яч повернено у тилу зону з недодержанням правил.

30-9 **Приклад:** А1 стоїть обома ногами в тилу зоні біля центральної лінії, коли А1 намагається виконати передачу з віскоком від підлоги А2, який також стоїть обома ногами в тилу зоні біля центральної лінії. Під час передачі м'яч торкається передової зони перед тим як торкнутися А2.

Інтерпретація: Гра правильна. Ніякого порушення не відбувається, оскільки жоден гравець команди А з м'ячем не перебував у передовій зоні. Проте, оскільки м'яч змусили перейти у передову зону, відлік 8 секунд припиняється у момент, коли м'яч торкнувся передової зони. Розпочинається новий відлік 8 секунд, як тільки А2 торкнувся м'яча.

30-10 **Приклад:** А1 у своїй тилу зоні передає м'яч у напрямку передової зони. М'яч потрапляє в суддю, який стоїть на центральній лінії так, що обидві його ноги розташовані по різні боки від центральної лінії, й потім його торкається А2, який все ще перебуває у своїй тилу зоні.

Інтерпретація: Гра правильна. Ніякого порушення не відбувається, оскільки жоден гравець команди А з м'ячем не перебував у передовій зоні. Проте, оскільки м'яч змусили перейти у передову зону, відлік 8 секунд припиняється у момент, коли м'яч торкнувся передової зони. Розпочинається новий відлік 8 секунд, як тільки А2 торкнувся м'яча.

30-11 **Приклад:** Команда А контролює м'яч у своїй передовій зоні, коли м'яча одночасно торкаються А1 і В1, після чого м'яч виходить у тилу зону команди А, де його першим торкається А2.

Інтерпретація: Команда А змусила м'яч повернутися у свою тилу зону з недодержанням правил.

СТ. 31 ПЕРЕШКОДА ВЛУЧЕННЮ ТА ПЕРЕШКОДА М'ЯЧУ

31-1 **Визначення.** Коли м'яч перебуває вище рівня кільця під час кидка з гри або штрафного кидка, стається перешкода м'ячу, якщо гравець просовує руку в кошик низу й торкається м'яча.

31-2 **Приклад:** Коли А1 виконує останній або єдиний штрафний кидок

(а) до того як м'яч торкнувся кільця,

(b) після того як м'яч торкнувся кільця та ще має можливість увійти в кошик, В1 просовує руку в кошик знизу й торкається м'яча.

Інтерпретація: Це порушення В1, оскільки він торкнувся м'яча з недодержанням правил.

(a) А1 зараховують 1 очко та призначають технічний фол В1.

(b) А1 зараховують 1 очко, але не призначають технічного фолу В1.

31-3 **Визначення.** Коли м'яч перебуває вище рівня кільця під час передачі або після того як він торкнувся кільця, стається перешкода м'ячу, якщо гравець просовує руку в кошик знизу й торкається м'яча.

31-4 **Приклад:** М'яч перебуває вище рівня кільця внаслідок передачі від А1, коли В1 просовує руку в кошик знизу й торкається м'яча.

Інтерпретація: Це порушення правила про перешкоду м'ячу В1. Команді А зараховують 2 або 3 очка.

31-5 **Визначення.** Після виконання останнього або єдиного штрафного кидка та після того як м'яч торкнувся кільця, спроба штрафного кидка змінює свій статус і стає двохочковим кидком з гри, якщо м'яча без недодержання правил торкається будь-який гравець перед тим як він увійде в кошик.

31-6 **Приклад:** Під час останнього або єдиного штрафного кидка А1 м'яч торкається кільця й підскакує над ним. В1 намагається відбити м'яч, але м'яч входить у кошик.

Інтерпретація: Це було торкання м'яча без недодержання правил. Спроба штрафного кидка змінила свій статус, і команді А зараховують 2 очка.

31-7 **Визначення.** Якщо під час кидка з гри гравець торкається м'яча у його висхідному польоті, всі обмеження стосовно перешкоди влученню та перешкоди м'ячу під час кидка залишаються чинними.

31-8 **Приклад:** А1 виконує кидок з гри, і м'яча у його висхідному польоті торкається А2 чи В2. У його низхідному польоті в кошик м'яча торкається:

(a) А3.

(b) В3.

Інтерпретація: Торкання А2 чи В2 м'яча у його висхідному польоті правильне й не змінює статусу кидка з гри. Проте, подальше торкання м'яча А3 чи В3 у його низхідному польоті є порушенням.

- (a) М'яч передають команді В для викидання з продовження лінії штрафних кидків.
(b) Команді А зараховують 2 або 3 очка.

31-9 **Визначення.** Стається порушення правила про перешкоду м'ячу, коли під час кидка з гри гравець спричиняє вібрацію щита або кільця таким чином, що, на думку судді, це перешкодило м'ячу увійти в кошик, або змусило м'яч увійти в кошик.

31-10 **Приклад:** А1 виконує трьохочковий кидок наприкінці гри. Коли м'яч перебуває в повітрі, лунає сигнал ігрового годинника про кінець часу гри. Після сигналу В1 спричиняє вібрацію щита або кільця, та, на думку судді, це перешкодило м'ячу увійти в кошик.

Інтерпретація: Навіть після сигналу ігрового годинника про кінець часу гри м'яч залишається живим. Отже, сталося порушення правила про перешкоду м'ячу. Команді А зараховують 3 очка.

31-11 **Визначення.** Під час кидка з гри захисник чи нападник чинить порушення правила про перешкоду м'ячу, коли гравець торкається кошика або щита в той момент, коли м'яч перебуває в контакт з кільцем і ще зберігає можливість увійти в кошик.

31-12 **Приклад:** Після кидка з гри А1 м'яч відскочив від кільця та знову опустився на кільце. В1 торкається кошика або щита, коли м'яч перебуває на кільці.

Інтерпретація: Це порушення В1. Обмеження стосовно перешкоди м'ячу застосовують, поки м'яч зберігає можливість увійти в кошик.

31-13 **Визначення.** Завжди, коли судді приймають протилежні рішення, або коли недодержання правил стаються приблизно одночасно, й одним з покарань є скасування закинутого м'яча, це покарання має перевагу, й жодних очок не зараховують.

31-14 **Приклад:** Під час кидка з гри А1 м'яча у його низхідному польоті, коли він перебуває повністю вище рівня кільця, одночасно торкаються А2 й В2. М'яч після цього
(a) входить у кошик.
(b) не входить у кошик.

Інтерпретація: В обох випадках жодних очок не зараховують. Це ситуація спірного кидка.

СТ. 33 КОНТАКТ: ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ

33.10 Півкруглі зони без фолу зіткнення

33-1 **Визначення.** Правило про півкруглу зону запроваджене для того, щоб позбавити вигоди захисника, який зайняв позицію під власним кошиком з тією метою, щоб спровокувати нападника, який контролює м'яч і просувається в напрямку кошика, на фол зіткнення.

Для того, щоб застосовувати правило про півкруглу зону, необхідно:

- (а) Щоб захисник мав одну чи обидві ноги в контакті з півкруглою зоною (див. рис. 1). Півкругла лінія **є частиною** півкруглої зони.
- (б) Щоб нападник просувався в напрямку кошика через півкруглу лінію та робив спробу кидка з гри або передачі, перебуваючи в повітрі.

Правила про півкруглу зону **не застосовують**, і будь-який контакт судять відповідно до звичайних правил, тобто принципу циліндра, принципу зіткнення/блокування:

- (а) У всіх ситуаціях, що відбуваються за межами півкруглої зони без фолу зіткнення, в тому числі під час просування з простору між півкруглою зоною та лицьовою лінією.
- (б) У ситуаціях під час гри на підбиранні, коли після кидка з гри м'яч намагаються підібрати, та виникає ситуація контакту.
- (с) Коли нападник чи захисник будь-яким чином з недодержанням правил використовує свої руки, ноги або тіло.

33-2 **Приклад:** А1 робить спробу кидка у стрибку, яка починається за межами півкруглої зони, та зіштовхується з В1, який перебуває в контакті з півкруглою зоною.

Інтерпретація: Дія А1 правильна, оскільки правило про півкруглу зону без фолу зіткнення застосовують.

33-3 **Приклад:** А1 веде м'яч уздовж лицьової лінії, та після того як досяг простору за щитом, він вистрибує по діагоналі чи назад і зіштовхується з В1, який перебуває в правильній захисній позиції в контакті з півкруглою зоною.

Інтерпретація: Фол зіткнення А1. Правила про півкруглу зону без фолу зіткнення не застосовують, оскільки А1 увійшов у півкруглу зону без фолу зіткнення з простору ігрового майданчика безпосередньо за щитом через уявну лінію під ним.

33-4 **Приклад:** Після кидка А1 з гри м'яч торкається кільця, і виникає ситуація підбирання. А2 вистрибує в повітря, підбирає м'яч і після цього зіштовхується з В1, який перебуває в правильній захисній позиції в контакті з півкруглою зоною.

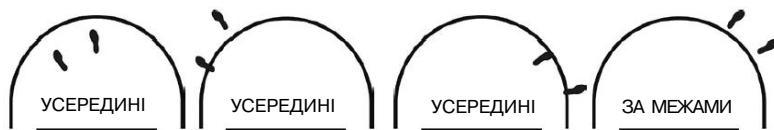
Інтерпретація: Фол зіткнення А2. Правила про півкруглу зону без фолу зіткнення не застосовують.

- 33-5 Приклад:** А1 просувається в напрямку кошика і перебуває в процесі кидка. Замість того, щоб завершити кидок з гри, А1 передає м'яч А2, який слідує безпосередньо за ним. Після цього А1 зіштовхується з В1, який перебуває в контакт з півкруглою зоною без фолу зіткнення. Приблизно у той самий час А2 з м'ячем у руках просувається прямо в напрямку кошика у спробі закинути м'яч.

Інтерпретація: Фол зіткнення А1. Правила про півкруглу зону без фолу зіткнення не застосовують, оскільки А1 використовує своє тіло з недодержанням правил, щоб прокласти шлях до кошика для А2.

- 33-6 Приклад:** А1 просувається в напрямку кошика та перебуває в процесі кидка. Замість того, щоб завершити кидок з гри, А1 передає м'яч А2, який стоїть у куті ігрового майданчика. Після цього А1 зіштовхується В1, який перебуває в контакт з півкруглою зоною без фолу зіткнення.

Інтерпретація: Дія А1 правильна. Правило про півкруглу зону без фолу зіткнення застосовують.

Рисунок 1 Розташування гравця всередині/за межами півкруглої зони без фолу зіткнення

СТ. 35 ОБОПІЛЬНИЙ ФОЛ

- 35-1** **Визначення.** Завжди, коли судді приймають протилежні рішення, або коли недодержання правил стаються приблизно одночасно, й одним з покарань є скасування закинутого м'яча, це покарання має перевагу, й жодних очок не зараховують.

- 35-2 Приклад:** Під час кидка стався фізичний контакт між А1, який виконував кидок, і В1. М'яч увійшов у кошик. Передовий суддя зафіксував фол у нападі А1, отже, влучення не зараховане. Ведений суддя зафіксував фол захисника В1, отже, влучення зараховане.

Інтерпретація: Оскільки судді дійшли спільного рішення, що стався обопільний фол, влучення не зараховане. Гру поновлюють киданням команди А з продовження лінії штрафних кидків.

Команда А матиме тільки той час, що залишився на годиннику кидка у момент, коли стався обопільний фол.

35-3 **Визначення.** Щоб 2 фоли розглядати як обопільний фол, необхідні такі умови:

- (a) Обидва фоли — це фоли гравців.
- (b) Обидва фоли мають у собі фізичний контакт.
- (c) Обидва фоли — це фоли між двома суперниками, які чинять фоли один проти другого.
- (d) Обидва фоли сталися приблизно одночасно.

35-4 **Приклад:**

- (a) А1 і В1 штовхають один одного.
- (b) Під час боротьби на підбиранні А1 і В1 штовхають один одного.
- (c) А1, який чекає на передачу від партнера, і В1 штовхають один одного.

Інтерпретація: Персональні фоли визначають у всіх 3 ситуаціях. Отже, це обопільний фол.

35-5 **Приклад:** Після боротьби на підбиранні А1 завдає В1 словесної образи, а В1 відповідає ударом кулаком.

Інтерпретація: Це не обопільний фол. Фол А1 — це технічний фол, а фол В1 — це фол з дискваліфікацією. Гру поновлюють 1 штрафним кидком команди В, за яким 2 штрафних кидки виконує А1, після чого м'яч надають команді А.

35-6 **Приклад:** Намагаючись зайняти вільну позицію, В1 відштовхує А1, що визначають як персональний фол. А1 приблизно одночасно завдає В1 удару ліктем, що визначають як неспортивний фол.

Інтерпретація: Це обопільний фол. Оскільки команда А мала контроль над м'ячем, коли стався обопільний фол, гру поновлюють вкиданням команди А з місця, найближчого до того, де сталося недодержання правил.

35-7 **Приклад:** А1 і В1 штовхають один одного, і визначені персональні фоли. Це 2-й фол команди А та 5-й фол команди В у періоді.

Інтерпретація: Це обопільний фол. Жодних штрафних кидків не призначають.

СТ. 36 **ТЕХНІЧНИЙ ФОЛ**

36-1 **Визначення.** Гравцеві роблять офіційне попередження за дію чи поведінку, які, в разі, якщо будуть повторені, можуть призвести до технічного фолу. Про попередження повідом-

ляють також тренера команди, і воно стосується будь-якого члена цієї команди стосовно будь-яких таких дій на весь час гри, що залишається. Офіційне попередження роблять тільки тоді, коли м'яч мертвий та ігровий годинник зупинений.

- 36-2 Приклад:** Членові команди А зроблено попередження за:
- (a) Перешкоду при викиданні.
  - (b) Його особисту поведінку.
  - (c) Будь-яку іншу дію, яка в разі, якщо буде повторена, може призвести до технічного фолу.

Інтерпретація: Про попередження повідомляють також тренера команди А, і воно стосується будь-якого члена команди А стосовно таких дій на весь час гри, що залишається.

- 36-3** **Визначення.** Під час перерви у грі член команди, який має право грати, та який також визначений як гравець-тренер, учинив технічний фол. Технічний фол вважають фолом гравця й одним з командних фолів у наступному періоді.

- 36-4 Приклад:** Гравець-тренер А1 покараний технічним фолом:
- (a) За те, що виснув на кільці під час розминки перед грою чи під час перерви між половинами гри.
  - (b) За свою поведінку під час перерви у грі.

Інтерпретація: В обох випадках А1 карають технічним фолом як гравця. Цей фол також вважають 1 з фолів, який призведе до покарання за командні фолі в наступному періоді, а також 1 з 5 фолів, які призведуть до того, що А1 залишить гру.

- 36-5** **Визначення.** Коли гравець перебуває в процесі кидка, суперників не дозволено дезорієнтувати цього гравця, діючи, наприклад, так: розмахувати рукою (-ами), щоб завадити огляду гравця, голосно кричати, сильно тупати ногою або плескати в долоні поруч із гравцем, який виконує кидок. Такі дії можуть призвести до технічного фолу, якщо гравець, який виконує кидок, поставлений ними у невідгідне становище, або до попередження, якщо гравець не був поставлений у невідгідне становище.

- 36-6 Приклад:** А1 перебуває в процесі кидка з гри, коли В1 намагається дезорієнтувати А1 голосним криком чи сильним тупанням ногою по підлозі. Кидок з гри:
- (a) Влучний.
  - (b) Невдалий.

Інтерпретація:

- (a) В1 отримує попередження, про яке повідомляють також тренера команди В. Якщо команда В вже була попереджена про неприпустимість такої поведінки, В1 карають технічним фолом.
- (b) В1 карають технічним фолом.

36-7 **Визначення.** Якщо судді виявляють, що більше 5 гравців однієї команди одночасно перебувають на ігровому майданчику, помилку необхідно виправити якнайскоріше, при цьому суперники не мають бути поставлені у невігідне становище. За умови, що судді й судді за столом виконують свої обов'язки належним чином, один гравець вийшов на ігровий майданчик чи залишився на ньому незаконно. Отже, судді повинні зажадати від одного гравця, щоб він негайно залишив ігровий майданчик, і покарати тренера цієї команди технічним фолом, що записують як 'В'. Тренер несе відповідальність за те, щоб заміни проводилися правильно, та щоб замінений гравець залишив ігровий майданчик одразу після заміни.

36-8 **Приклад:** Під час гри виявлено, що команда А має більше 5 гравців на ігровому майданчику.
(а) У момент, коли це виявлено, команда В (з 5 гравцями) контролює м'яч.
(б) У момент, коли це виявлено, команда А (більше ніж з 5 гравцями) контролює м'яч.

Інтерпретація:

(а) Гру слід зупинити негайно, якщо тільки команда В не буде поставлена у невігідне становище.
(б) Гру слід зупинити негайно.
В обох випадках гравець, який вийшов на ігровий майданчик (чи залишився на ньому) незаконно, повинен бути видалений з гри, а тренера команди А карають технічним фолом, що записують як 'В'.

36-9 **Визначення.** Після того як виявлено, що більше 5 гравців команди одночасно перебувають на ігровому майданчику, виявлено також, що гравець цієї команди під час незаконного перебування на ігровому майданчику набрав очки або вчинив фол. Усі ці очки залишають чинними, а будь-який фол (-и), вчинений гравцем (чи проти нього), кваліфікують як фол гравця.

36-10 **Приклад:** Судді виявили, що А2 — це 6-й гравець команди А на ігровому майданчику й зупинили гру після того як:
(а) А2 вчинив фол у нападі.
(б) А2 закинув м'яч з гри.
(с) В2 вчинив фол на А2 під час його невдалого кидка з гри.

Інтерпретація:

(а) Фол А2 — це фол гравця.
(б) Кидок А2 з гри зараховують.
(с) Будь-який гравець команди А, який визначений його тренером, і який перебував на ігровому майданчику, коли було вчинено фол, виконує штрафні кидки.

36-11 **Визначення.** Після того, як був попереджений про те, що він більше не може брати участі у грі, оскільки вчинив 5-й фол, гравець знову входить у гру. Незаконну участь у грі карають одразу, як тільки її виявлено, але суперника не ставлять у невігідне становище.

36-12 **Приклад:** В1 учинив 5-й фол і був попереджений про те, що він більше не може брати участі у грі. Пізніше В1 знову увійшов у гру як запасний. Незаконну участь В1 у грі виявлено перед:

(a) тим як м'яч став живим при поновленні гри.

Чи після:

(b) того як м'яч знову став живим під час контролю м'яча командою А.

(c) того як м'яч знову став живим під час контролю м'яча командою В.

(d) того як м'яч знову став мертвим після входу В1 у гру.

Інтерпретація:

(a) В1 негайно видаляють з гри.

(b) Гру негайно зупиняють, якщо тільки команда А не буде поставлена у невігідне становище. В1 видаляють з гри.

(c), (d) Гру негайно зупиняють. В1 видаляють з гри.

У всіх випадках тренера команди В карають технічним фолом, що записують як 'В'.

36-13 **Визначення.** Після того як гравець був попереджений про те, що він більше не може брати участі у грі, оскільки вчинив 5-й фол, він знову входить у гру й закидає м'яч з гри, чинить фол або суперник чинить проти нього фол до того, як незаконну участь у грі виявлено. Кидок з гри зараховують, а фол вважають одним з фолів гравця.

36-14 **Приклад:** Після того як учинив 5-й фол, В1 був попереджений про те, що більше не може брати участі у грі. В1 пізніше знову входить у гру як запасний. Незаконну участь В1 у грі виявлено після того як:

(a) В1 закинув м'яч з гри.

(b) В1 учинив фол.

(c) А1 учинив фол проти В1 (5-й командний фол).

Інтерпретація:

(a) Кидок В1 з гри зараховують.

(b) Фол В1 вважають одним з фолів гравця й записують у протокол у місці за його 5-м фолом.

(c) 2 штрафних кидки, які призначені В1, виконує гравець, який його замінив.

У всіх випадках тренера команди В карають технічним фолом, що записують як 'В'.

36-15 **Визначення.** Після того як гравець не був попереджений про те, що він більше не може брати участі у грі, оскільки вчинив 5-й фол, він залишається у грі або знову входить у гру. Цього гравця видаляють з гри, як тільки помилку виявлено, якщо тільки суперники не будуть поставлені у невігідне становище. Жодних покарань за незаконну участь гравця у грі не застосовують. Якщо цей гравець закидає м'яч з гри, чинить фол або суперник чинить проти нього фол, кидок з гри зараховують, а фол вважають одним з фолів гравця.

36-16 **Приклад:** А6 просить заміну, щоб замінити А1. Після цього м'яч стає мертвим унаслідок фолу А1, і А6 входить у гру. Судді помилково не повідомляють А1 про те, що цей фол є його 5-м фолом. Пізніше А1 знову входить у гру як запасний. Незаконну участь А1 у грі виявлено після:

- (a) того як ігровий годинник увімкнено, коли А1 бере участь у грі як гравець.
- (b) того як А1 закинув м'яч з гри.
- (c) того як А4 учинив фол на В1.
- (d) того як В1 учинив фол на А1 під час невдалого кидка з гри.

Інтерпретація:

Жодного покарання через незаконну участь у грі А1 не призначають.

- (a) Гру зупиняють, якщо тільки команда В не буде поставлена у невігідне становище. А1 негайно видаляють з гри й замінюють запасним.
- (b) Кидок А1 з гри зараховують.
- (c) Фол А1 — це фол гравця, та його відповідно карають. Фол записують у протокол у місці за його 5-м фолом.
- (d) Фол В1. Гравець, який замінив А1, має право на 2 або 3 штрафних кидки

36-17 **Приклад:** За 10 хвилин до початку гри А1 покараний технічним фолом. Перед початком гри тренер команди В визначив, що В1 буде виконувати 1 штрафний кидок, проте, В1 не є одним з 5 гравців команди В, які розпочинають гру.

Інтерпретація: Штрафний кидок має виконувати один з 5 гравців команди В, визначених для початку гри. Заміна не може бути дозволена до того, як розпочався ігровий час.

36-18 **Визначення.** Коли гравець падає на підлогу, імітуючи фол з метою отримати незаконну перевагу внаслідок того, що суперник буде несправедливо покараний фолом, чи щоб створити неспортивну атмосферу серед глядачів, спрямовану проти суддів, таку поведінку розглядають як неспортивну.

36-19 **Приклад:** А1 веде м'яч у напрямку кошика, коли В1 падає назад на підлогу без контакту між цими гравцями, чи після

незначного контакту, за яким відбувається театральне дійство В1. Попередження про такі дії вже було зроблено гравцям команди В через тренера команди В.

Інтерпретація: Така поведінка є вочевидь неспортивною та завдає шкоди належному перебігу гри. Має бути призначений технічний фол В1.

36-20 **Визначення.** Надмірне розмахування ліктями може призвести до тяжкої травми, особливо під час боротьби на підбиранні чи у становищі гравця під щільною опікою. Якщо такі дії проявляються в контакті, може бути призначений персональний фол. Якщо такі дії проявляються не в контакті, може бути призначений технічний фол.

36-21 **Приклад:** А1 установлює контроль над м'ячем на підбиранні та приземляється на підлогу. А1 одразу потрапляє під щільну опіку В1. Не перебуваючи в контакті з В1, А1 надмірно розмахує ліктями у спробі залякати В1 або розчистити достатньо місця для повороту, передачі чи ведення.

Інтерпретація: Дії А1 не відповідають духу та цілям Правил. А1 може бути покараний технічним фолом.

36-22 **Визначення.** Гравець повинен бути дискваліфікованим, коли він учинив 2 технічних фолі.

36-23 **Приклад:** А1 покараний 1-м технічним фолом у 1-й половині за те, що виснув на кільці. 2-й технічний фол призначений йому у 2-й половині за неспортивну поведінку.

Інтерпретація: А1 повинен бути автоматично дискваліфікованим і має піти й залишатися у роздягальні своєї команди, щоб зберегти цілісність гри, або, на його вибір, він має залишити спортивну споруду. Покаранню підлягає тільки цей 2-й технічний фол, і жодних додаткових покарань за дискваліфікацію не виконують. Обов'язком секретаря є негайно повідомити суддю про те, що гравець учинив 2 технічних фолі й повинен бути дискваліфікованим.

СТ. 37 НЕСПОРТИВНИЙ ФОЛ

37-1 **Визначення.** Коли ігровий годинник показує 2:00 хвилини чи менше у 4-му періоді та в кожному додатковому періоді, м'яч перебуває за межами ігрового майданчика для вкидання. М'яч все ще перебуває в руках судді чи вже в розпорядженні гравця, який виконує вкидання. Якщо в цей момент захисник на ігровому майданчику спричиняє контакт із гравцем команди нападу на ігровому майданчику, і зафіксовано фол, це неспортивний фол.

37-2 **Приклад:** Коли в останню хвилину гри залишається зіграти 0:53, А1 тримає м'яч у руках або має його у своєму розпорядженні для вкидання. У цей момент В2 спричиняє контакт з А2 на ігровому майданчику, і зафіксовано фол В2.

Інтерпретація: В2 з очевидністю не намагався зіграти в м'яч і отримав незаслужену перевагу, оскільки не дав можливості ввімкнути ігровий годинник. Неспортивний фол має бути призначений без попередження.

37-3 **Приклад:** Коли в останню хвилину гри залишається зіграти 0:53, А1 тримає м'яч у руках або має його у своєму розпорядженні для вкидання. У цей момент А2 спричиняє контакт з В2 на ігровому майданчику, і зафіксовано фол А2.

Інтерпретація: А2 не отримав незаслуженої переваги, коли вчинив фол. А2 карають персональним фолом, якщо тільки не було жорсткого контакту, який має бути покараний неспортивним фолом. М'яч передають команді В для вкидання з місця, найближчого до того, де сталося недодержання правил.

37-4 **[Визначення.]** Коли ігровий годинник показує 2:00 хвилини чи менше у 4-му та в кожному додатковому періоді, та після того як м'яч залишив руки гравця, який виконував вкидання, захисник з метою зупинити або не дати можливості ввімкнути ігровий годинник спричиняє контакт з гравцем команди нападу, який за мить отримає чи вже отримав м'яч на ігровому майданчику. Такий контакт має бути **негайно** покараний персональним фолом, якщо тільки не було жорсткого контакту, який має бути покараний неспортивним фолом або фолом з дискваліфікацією. **Принципу перевага/невигідне становище не застосовують.**

37-5 **Приклад:** В останні хвилини гри залишається зіграти 1:02, рахунок А 83 — В 80, і під час вкидання м'яч залишив руки А1. У цей момент В2 спричиняє контакт на ігровому майданчику з А2, який за мить отримає м'яч. Зафіксовано фол В2.

Інтерпретація: В2 негайно карають персональним фолом, якщо тільки судді не вважають, що жорсткість контакту В2 потребує призначити неспортивний фол або фол з дискваліфікацією.

37-6 **Приклад:** В останні хвилини гри залишається зіграти 1:02, рахунок А 83 — В 80, і під час вкидання м'яч залишив руки А1. У цей момент А2 спричиняє контакт на ігровому майданчику з В2. Зафіксовано фол А2.

Інтерпретація: А2 не отримав незаслуженої переваги, коли вчинив фол. А2 **негайно** карають персональним фолом, якщо

тільки контакт не був жорстким. М'яч передають команді В для вкидання з місця, найближчого до того, де сталося недодержання правил.

- 37-7 Приклад:** В останні хвилини гри залишається зіграти 1:02, рахунок А 83 — В 80, і під час вкидання м'яч залишив руки А1. У цей момент В2 спричиняє контакт з А2 в **іншій зоні ігрово-го майданчика, не в тій, де виконують вкидання**. Зафіксовано фол В2.

Інтерпретація: В2 з очевидністю не намагався зіграти в м'яч і отримав незаслужену перевагу, оскільки не дав можливості ввімкнути ігровий годинник. Неспортивний фол має бути призначений без попередження.

СТ. 38 ФОЛ З ДИСКВАЛІФІКАЦІЄЮ

- 38-1 [Визначення.]** З моменту дискваліфікації особа більше не є членом команди або особою, яка супроводжує команду. Отже, вона не може більше бути покараною за ще якусь неспортивну поведінку.

- 38-2 Приклад:** А1 дискваліфікований за кричущу неспортивну поведінку. Він залишає ігровий майданчик і словесно ображає суддів.

Інтерпретація: А1 уже дискваліфікований та більше не може бути покараним. Старший суддя або комісар, якщо він присутній, мають надіслати рапорт з описом інциденту в організацію, що проводить змагання.

- 38-3 [Визначення.]** Якщо гравець дискваліфікований за кричущу неспортивну неконтактну дію, покарання є таким самим, як за контактний фол з дискваліфікацією.

- 38-4 Приклад:** Визначено, що А1 учинив порушення правила про зайві кроки. Роздратований, він завдав словесної образи судді й дискваліфікований.

Інтерпретація: Покаранням є 2 штрафних кидки та володіння м'ячем для команди В.

- 38-5 [Визначення.]** Коли запасного, видаленого гравця або особу, яка супроводжує команду, дискваліфіковано, а тренера покарано технічним фолом, записаним як 'В', цей фол має бути покараним, як будь-який інший технічний фол.

- 38-6 Приклад:** А1 отримав 5-й персональний фол. Роздратований, він завдав словесної образи судді, й дискваліфікований.

Інтерпретація: Тренер А покараний технічним фолом, записаним як 'В'. Покаранням є 1 штрафний кидок та володіння м'ячем для команди В.

СТ. 39 БІЙКА

39-1 **Визначення.** Якщо команда має право на вкидання внаслідок того, що вона контролювала м'яч у момент, коли розпочалася бійка, чи відбувалася ситуація, що загрожувала бійкою, тоді, коли поновлюють гру, ця команда має лише той час, який залишається на годиннику кидка.

39-2 **Приклад:** Команда А вже контролювала м'яч протягом 20 секунд, коли виникла ситуація, що могла призвести до бійки. Судді дискваліфікували членів обох команд за те, що вони залишили зони лав команд.

Інтерпретація: Команда А, що контролювала м'яч, коли розпочалася ситуація, яка загрожувала бійкою, має право на вкидання з продовження центральної лінії навпроти секретарського стола, і тільки 4 секунди залишається на годиннику кидка.

СТ. 42 ОСОБЛИВІ СИТУАЦІЇ

42-1 **Визначення.** В особливих ситуаціях, коли належить виконати кілька покарань протягом одного періоду зупинки ігрового годинника, судді мають приділити особливу увагу послідовності, в якій відбувалися порушення чи фоли, щоб визначити, які покарання необхідно виконати, а які слід скасувати.

42-2 **Приклад:** А1 у стрибку виконує кидок з гри. Коли м'яч перебуває в повітрі, лунає сигнал годинника кидка. Після сигналу, коли А1 все ще перебуває в повітрі, В1 чинить неспортивний фол на А1 і:

- (а) М'яч проходить повз кільце.
- (б) М'яч тільки торкається кільця, але не входить у кошик.
- (с) М'яч входить у кошик.

Інтерпретація:

У всіх випадках неспортивний фол В1 не може бути ігнорований.

- (а) В1 учинив фол на А1, коли А1 перебував у процесі кидка. Порушення командою А правила часу кидка ігнорують, оскільки воно сталося після неспортивного фолу. А1 має право на 2 або 3 штрафних кидки, після яких команда А виконає вкидання з продовження центральної лінії навпроти секретарського стола.
- (б) Порушення правила часу кидка не відбувається. А1 має право на 2 або 3 штрафних кидки, після яких команда А виконає вкидання з продовження центральної лінії навпроти секретарського стола.
- (с) Зараховують 2 або 3 очка, й А1 додатково має право на 1 штрафний кидок, після якого команда А виконає вкидання з продовження центральної лінії навпроти секретарського стола.

- 42-3** **Приклад:** А1 у стрибку перебуває у процесі кидка з гри та на ньому чинить фол В2. Після цього, коли А1 все ще перебуває в процесі кидка, на ньому чинить фол В1.
- Інтерпретація:** Фол В1 ігнорують, якщо тільки це не неспортивний фол або фол з дискваліфікацією.
- 42-4** **Приклад:** В1 чинить неспортивний фол проти А1. Після цього фолу тренер А та тренер В чинять технічні фоли.
- Інтерпретація:** Тільки рівні покарання повинні бути скасовані в порядку, в якому вони були призначені. Отже, покарання за технічні фоли тренерів повинні бути скасовані. Гру поновлюють 2 штрафними кидками А1 і володінням м'ячем команди А.
- 42-5** **Приклад:** В1 чинить неспортивний фол проти А1 під час влучного кидка з гри. А1 після цього чинить технічний фол.
- Інтерпретація:** 2 очка зараховують А1. Покарання за неспортивний та технічний фол (1 штрафний кидок і володіння м'ячем для обох команд) скасовують одне друге, й гру поновлюють вкиданням з будь-якого місця за лицьовою лінією, як після будь-якого закинутого м'яча з гри.
- 42-6** **Приклад:** Займаючи вільну позицію, В1 відштовхує А1, за що призначають персональний фол. Це 3-й фол команди В. Пізніше (не приблизно в той самий час) А1 ударяє В1 ліктем, за що призначають неспортивний фол.
- Інтерпретація:** Це не обопільний фол, оскільки фоли В1 і А1 сталися не приблизно в той самий час. Гру поновлюють 2 штрафними кидками В1 і володінням м'ячем команди В.
- 42-7** **Визначення.** Якщо протягом виконання штрафних кидків стаються обопільні фоли чи фоли з однаковими покараннями, фоли призначають, але жодних покарань не виконують.
- 42-8** **Приклад:** А1 має право на 2 штрафних кидки. Після першого штрафного кидка:
(а) А2 й В2 чинять обопільний фол.
(б) А2 й В2 чинять технічні фоли.
- Інтерпретація:** А2 й В2 карають фолами, після чого А1 виконує другий штрафний кидок. Гру поновлюють звичайним чином, як і після останнього або єдиного штрафного кидка.
- 42-9** **Приклад:** А1 має право на 2 штрафних кидки. Обидва штрафні кидки влучні. Перед тим як м'яч став живим після останнього штрафного кидка:
(а) А2 й В2 чинять обопільний фол.
(б) А2 й В2 чинять технічні фоли.

Інтерпретація: В обох випадках винних гравців карають фолами, після чого гру поновлюють вкиданням з-за лицьової лінії, як і після влучного останнього або єдиного штрафного кидка.

42-10 **Визначення.** У разі обопільних фолів і після скасування рівних покарань проти обох команд, якщо нема інших покарань, які належить виконати, гру поновлюють вкиданням команди, яка контролювала м'яч або мала право на м'яч перед першим недодержанням правил.

Якщо жодна з команд не контролювала м'яч або не мала права на м'яч перед першим недодержанням правил, відбувається ситуація спірного кидка. Гру поновлюють вкиданням внаслідок володіння за чергою.

42-11 **Приклад:** Під час перерви у грі між першим і другим періодами гравці А1 і В1 чинять фоли з дискваліфікацією, або тренер команди А і тренер команди В чинять технічні фоли. Стрілка володіння за чергою вказує на користь:
(а) Команди А.
(б) Команди В.

Інтерпретація:

- (а) Гру поновлюють вкиданням команди А з продовження центральної лінії навпроти секретарського стола. У момент, коли м'яч торкається будь-якого гравця, або його без недодержання правил торкається будь-який гравець на ігровому майданчику, напрямок стрілки володіння за чергою змінюють на користь команди В..
- (б) Відбувається така ж процедура, яка розпочинається вкиданням команди В.

СТ. 44 ПОМИЛКИ, ЯКІ МОЖНА ВИПРАВИТИ

44.1 **Визначення.** Для того, щоб помилка могла бути виправленою, вона має бути виявлена суддями, суддями за столом або комісаром, якщо він присутній, раніше, ніж м'яч стане живим після того як він вперше став мертвим після того, як ігровий годинник було ввімкнено слідом за помилкою. Тобто:

Стається помилка, коли м'яч мертвий	Помилку можна виправити
М'яч живий	Помилку можна виправити
Ігровий годинник вмикають або він і далі йде	Помилку можна виправити
М'яч мертвий	Помилку можна виправити
М'яч живий	Помилку більше не можна виправити

Після того як помилку виправлено, гру відновлюють і м'яч передають команді, яка мала право на м'яч у той момент, коли гру було зупинено для виправлення помилки.

- 44-2 Приклад:** В1 чинить фол на А1, і це 4-й командний фол команди В. Суддя допускається помилки та надає А1 2 штрафних кидки. Після влучного останнього штрафного кидка гра триває та ігровий годинник вмикають. В5 отримує м'яч, веде його й закидає м'яч.

Помилку виявляють:

(а) Перед тим як

(b) Після того як

м'яч опинився у розпорядженні гравця команди А для вкидання з-за лицьової лінії.

Інтерпретація:

М'яч, закинтий В2, зараховують.

У випадку (а) всі влучні штрафні кидки скасовують. Помилку все ще можна виправити, й команда А має право на вкидання з-за лицьової лінії, де гру було перервано, щоб виправити помилку.

У випадку (b) помилку більше не можна виправити, і гра триває далі.

- 44-3** **Визначення.** Якщо помилка полягає в тому, що неналежний гравець виконує штрафний (-і) кидок (-и), штрафний (-і) кидок (-и) скасовують. М'яч надають команді суперників для вкидання з-за бічної лінії з продовження лінії штрафних кидків. Якщо гра розпочалася, м'яч передають суперникам для вкидання з місця, найближчого до того, де гру було перервано, якщо тільки не належить виконати покарання за подальші недодержання правил. Якщо судді виявили, перед тим як м'яч залишив руки гравця при виконанні першого або єдиного штрафного кидка, що неналежний гравець має намір виконати штрафний (-і) кидок (-и), гравця слід негайно замінити належним гравцем без будь-яких санкцій.

- 44-4** **Приклад:** В1 чинить фол на А1, і це 6-й командний фол команди В. Призначають 2 штрафних кидки, які належить виконувати А1. Замість А1 2 штрафних кидки виконує А2. Помилку виявлено:

(а) Перед тим як м'яч залишив руки А2 при виконанні першого штрафного кидка.

(b) Після того як м'яч залишив руки А2 при виконанні першого штрафного кидка.

(c) Після влучного другого штрафного кидка.

Інтерпретація: У випадку (а) помилку негайно виправляють, і А1 належить виконати 2 штрафних кидки без будь-яких санкцій для команди А.

У випадках (b) і (c) 2 штрафних кидки скасовують, і гру поновлюють вкиданням команди В з продовження лінії штрафних кидків.

Таку ж процедуру застосовують, якщо фол В1 неспортивний. У такому разі право на володіння м'ячем, як частину покарання, скасовують, і гру поновлюють вкиданням команди В з продовження центральної лінії навпроти секретарського стола.

- 44-5 Приклад:** В1 чинить фол на А1, який перебуває в процесі кидка, і після цього тренер команди В чинить технічний фол. Замість того, щоб А1 виконав 2 штрафних кидки за фол В1, всі 3 штрафних кидки виконує А2. Помилку виявлено перед тим, як м'яч залишив руки А3 при вкиданні, яке було частиною покарання тренера В за технічний фол.

Інтерпретація: 2 штрафних кидки, які виконав А2 замість А1, скасовують. Штрафний кидок за технічний фол було виконано без недодержання правил, отже, гру поновлюють вкиданням команди А з продовження центральної лінії навпроти секретарського стола.

- 44-6** **Визначення.** Після того як помилку виправлено, гру поновлюють у тому місці, де її було зупинено, щоб виправити помилку, за винятком випадку, коли виправлення має у собі надання заслуженого штрафного кидка (-ів), і:

- (a) Якщо не відбулося зміни командного володіння м'ячем з моменту, коли сталася помилка, гру поновлюють після виправлення помилки, як і після будь-якого звичайного штрафного кидка.
- (b) Якщо не відбулося зміни командного володіння м'ячем з моменту, коли сталася помилка, і та ж сама команда закидає м'яч, помилку ігнорують, і гру поновлюють як і після будь-якого звичайного закинутого з гри м'яча.

- 44-7 Приклад:** В1 чинить фол на А1, і це 5-й командний фол команди В. Помилково А1 надають вкидання замість 2 штрафних кидків. А2 веде м'яч на ігровому майданчику, коли В2 вибиває м'яч за межі ігрового майданчика. Тренер команди А просить тайм-аут. Протягом тайм-ауту судді усвідомлюють свою помилку, чи привертають їхню увагу, що А1 необхідно надати 2 штрафних кидки.

Інтерпретація: А1 надають 2 штрафних кидки та гру поновлюють як і після будь-якого звичайного штрафного кидка (-ів).

- 44-8 Приклад:** В1 чинить фол на А1, і це 5-й командний фол команди В. Помилково А1 надають вкидання замість 2 штрафних кидків. Після вкидання В1 чинить фол на А2, коли той виконує невдалий кидок з гри, та йому надають 2 штрафних кидки.

Тренеру команди А надають тайм-аут. Протягом тайм-ауту судді усвідомлюють свою помилку, чи привертають їхню увагу, що А1 необхідно надати 2 штрафних кидки.

Інтерпретація: А1 надають 2 штрафних кидки, та жоден гравець не займає місць для боротьби за підбір. Після цього А2 виконує 2 штрафних кидки та гру поновлюють як і після будь-якого звичайного штрафного кидка (-ів).

44-9 Приклад: В1 чинить фол на А1, і це 5-й командний фол команди В. Помилково А1 надають вкидання замість 2 штрафних кидків. Після вкидання А2 закидає м'яч з гри. Перед тим як м'яч став живим, судді усвідомлюють свою помилку.

Інтерпретація: Помилку ігнорують, і гру поновлюють як і після будь-якого звичайного закинутого з гри м'яча.

СТ. 46 СТАРШИЙ СУДДЯ: ОБОВ'ЯЗКИ ТА ПРАВА

46-1 **Визначення.** Процедура застосування системи негайного відеоперегляду (Instant Replay System — IRS).

1. Перегляд за допомогою IRS провадять судді.
2. Якщо спірний епізод з можливим недодержанням правил і рішенням судей є предметом перегляду за допомогою IRS, то попереднє рішення повинне бути продемонстроване суддями на ігровому майданчику.
3. Перед переглядом за допомогою IRS судді можуть отримати всю можливу інформацію від суддів за столом і комісара, якщо він присутній.
4. Старший суддя приймає рішення, чи буде застосований перегляд за допомогою IRS. Якщо ні, попереднє рішення залишається чинним.
5. Після перегляду за допомогою IRS попереднє рішення судді (-ів) може бути змінене, тільки якщо перегляд надає чіткі й незаперечні візуальні докази для такої зміни.
6. Якщо перегляд за допомогою IRS буде застосований, він повинен бути проведений найпізніше перед початком наступного періоду або перед тим, як старший суддя підписав протокол, якщо не визначено іншого.
7. Судді повинні затримати обидві команди на ігровому майданчику при закінченні 2-го періоду, якщо перегляд за допомогою IRS застосовують з метою вирішити, чи фол стався перед закінченням ігрового часу 2-го періоду, чи вчинив гравець, який виконував кидок, порушення, вийшовши за межі ігрового майданчика, чи сталося порушення правила часу кидка або правила 8 секунд, або чи слід додати ігровий час на ігровому годиннику.

8. Судді повинні затримати обидві команди на ігровому майданчику в будь-якому разі, якщо перегляд за допомогою IRS застосовують при закінченні 4-го періоду та кожного додаткового періоду.
9. Перегляд за допомогою IRS слід проводити так швидко, як це можливо. Судді можуть подовжити перегляд, якщо виникають технічні негаразди із застосуванням IRS.
10. Якщо система IRS не працює належним чином і нема затвердженого резервного обладнання, IRS не можна застосовувати.
11. Під час перегляду за допомогою IRS судді повинні вжити заходів, щоб жодна особа, яка не має на це права, не мала доступу до монітору IRS.
12. Після того, як перегляд за допомогою IRS завершений, старший суддя повинен чітко продемонструвати остаточне рішення перед секретарським столом, і, якщо необхідно, повідомити про нього тренерів обох команд.

46-2 Приклад: A1 виконує влучний кидок з гри, коли лунає сигнал ігрового годинника про кінець періоду або гри. Судді зараховують 2 або 3 очка. Судді мають сумнів, що, можливо, A1 випустив м'яч під час кидка після кінця ігрового часу.

Інтерпретація: Якщо перегляд за допомогою IRS надає чіткі й незаперечні візуальні докази того, що м'яч був випущений після кінця ігрового часу періоду або гри, закинутий м'яч скасовують. Якщо перегляд за допомогою IRS підтверджує, що м'яч був випущений перед кінцем ігрового часу періоду або гри, старший суддя підтверджує, що команда A здобула 2 або 3 очка.

46-3 Приклад: Команда B веде перед на 2 очка. Лунає сигнал ігрового годинника про кінець періоду або гри, коли A1 виконує кидок з гри, й судді зараховують 2 очка. Судді мають сумнів, що, можливо, кидок A1 слід оцінити 3 очками.

Інтерпретація: Перегляд за допомогою IRS можна застосовувати в будь-який час, щоб вирішити, оцінювати влучний кидок з гри 2 або 3 очками.

46-4 Приклад: A1 виконує влучний трьохочковий кидок з гри приблизно одночасно з сигналом ігрового годинника про кінець періоду. Судді мають сумнів, що, можливо, A1 торкнувся обмежувальної лінії під час кидка.

Інтерпретація: Перегляд за допомогою IRS можна застосовувати, щоб вирішити при закінченні періоду, чи був влучний кидок випущений перед сигналом ігрового годинника про кінець періоду. Якщо так, перегляд за допомогою IRS можна

застосовувати далі, щоб вирішити, чи необхідно та який час слід установити на ігровому годиннику, якщо сталося порушення через вихід гравця, який виконував кидок, за обмежувальну лінію.

- 46-5 Приклад:** A1 виконує влучний кидок з гри приблизно одночасно з сигналом ігрового годинника про кінець періоду. Судді мають сумнів, що, можливо, сталося порушення правила часу кидка.

Інтерпретація: Перегляд за допомогою IRS можна застосовувати, щоб вирішити, чи був влучний кидок випущений перед сигналом ігрового годинника про кінець періоду. Перегляд за допомогою IRS можна застосовувати далі, щоб вирішити, чи необхідно та який час слід установити на ігровому годиннику, якщо сталося порушення правила часу кидка.

- 46-6 Приклад:** A1 виконує влучний кидок з гри приблизно одночасно з сигналом ігрового годинника про кінець періоду. Судді мають сумнів, що, можливо, команда A порушила правило 8 секунд.

Інтерпретація: Перегляд за допомогою IRS можна застосовувати, щоб вирішити при закінченні періоду, чи був влучний кидок випущений перед сигналом ігрового годинника про кінець періоду. Якщо так, перегляд за допомогою IRS можна застосовувати далі, щоб вирішити, чи необхідно та який час слід установити на ігровому годиннику, якщо сталося порушення правила 8 секунд.

- 46-7 Приклад:** Команда В веде перед на 2 очка. Лунає сигнал ігрового годинника про кінець періоду або гри, коли B1 чинить персональний фол проти A1, який веде м'яч. Це 5-й фол команди В.

Інтерпретація: Перегляд за допомогою IRS можна застосовувати, щоб вирішити, чи фол стався перед кінцем ігрового часу. Якщо так, A1 має право на 2 штрафних кидки, й на ігровому годиннику слід установити ігровий час, який залишається.

- 46-8 Приклад:** A1 виконує кидок з гри й проти нього чинить фол B1. Приблизно одночасно лунає сигнал ігрового годинника про кінець періоду. Кидок з гри невдалий.

Інтерпретація: Перегляд за допомогою IRS можна застосовувати, щоб вирішити, чи фол B1 стався перед тим, як пролунав сигнал ігрового годинника.

Якщо перегляд за допомогою IRS надає докази, що фол стався перед кінцем періоду, на ігровому годиннику слід установити ігровий час, який залишається, а штрафні кидки мають бути виконані.

Якщо перегляд за допомогою IRS надає докази, що фол стався після кінця періоду, фол В1 не беруть до уваги й А1 не надають штрафних кидків, якщо тільки В1 не вчинив неспортивного чи фолу з дискваліфікацією, а гра буде продовжена у наступному періоді.

46-9 Приклад: Коли у 1-му періоді залишається зіграти 5:53, м'яч котиться по ігровому майданчику поблизу бічної лінії. Обое гравців А1 і В1 намагаються здобути контроль над м'ячем. М'яч виходить за межі ігрового майданчика, та його надають для вкидання команді А. Судді мають сумнів щодо того, який гравець спричинив вихід м'яча за межі ігрового майданчика.

Інтерпретація: У цей час судді не можуть застосовувати перегляду за допомогою IRS. Щоб визначити гравця, який спричинив вихід м'яча за межі ігрового майданчика, перегляд за допомогою IRS можна застосовувати тільки тоді, коли ігровий годинник показує 2:00 хвилини чи менше у 4-му періоді та в кожному додатковому періоді.

46-10 Приклад: А1 виконує кидок з гри, м'яч входить у кошик і судді зараховують 3 очка. Судді мають сумнів щодо того, чи був м'яч випущений із зони трьохочкових кидків.

Інтерпретація: Перегляд за допомогою IRS можна застосовувати у будь-який час протягом гри, щоб вирішити, оцінювати влучний кидок 2 або 3 очками. Перегляд такої ігрової ситуації за допомогою IRS провадять за першої можливості, коли ігровий годинник зупинений, і м'яч мертвий.

46-11 Приклад: В1 чинить фол проти А1, який отримує право на 2 штрафних кидки. Судді мають сумнів щодо того, чи належний гравець отримав право на штрафні кидки.

Інтерпретація: Перегляд за допомогою IRS можна застосовувати у будь-який час протягом гри, щоб визначити належного гравця, який буде виконувати штрафні кидки, до того, як м'яч опиниться в руках цього гравця перед його 1-м кидком. Проте, перегляд за допомогою IRS все ще можна застосовувати після того, як мяч опинився в руках гравця, який виконує штрафний кидок. Якщо перегляд за допомогою IRS надає докази, що неналежний гравець виконував штрафні кидки, стається помилка, яку можна виправити, щодо надання неналежному гравцеві дозволу виконувати штрафні кидки. Виконаний штрафний кидок (-ки) та володіння м'ячем, якщо воно є частиною покарання, скасовують, і м'яч передають суперникам для вкидання з продовження лінії штрафних кидків.

46-12 Приклад: А1 і В1 починають завдавати один одному ударів кулаком, після чого ще більше гравців стають до участі в бійці.

За кілька хвилин судді відновлюють порядок на ігровому майданчику.

Інтерпретація: Як тільки порядок відновлено, судді можуть застосувати перегляд за допомогою IRS, щоб визначити участь членів команд і осіб, що супроводжують команди, у бійці. Після того як зібрано чіткі й незаперечні докази щодо ситуації бійки під час гри, старший суддя повинен чітко продемонструвати рішення перед секретарським столом і повідомити про нього обох тренерів.

- 46-13 Приклад:** Коли залишається зіграти 1:45 у додатковому періоді, A1 біля бічної лінії передає м'яч A2. Під час передачі B1 вибиває м'яч за межі ігрового майданчика. Судді мають сумнів, що, можливо, м'яч під час передачі A1 уже був за межами ігрового майданчика.

Інтерпретація: Перегляд за допомогою IRS не можна застосувати, щоб вирішити, чи вийшов гравець або м'яч за межі ігрового майданчика.

- 46-14 Приклад:** Коли залишається зіграти 1:37 у 4-му періоді, м'яч виходить за межі ігрового майданчика. М'яч надано команді A для вкидання, й команді A надано тайм-аут. Судді мають сумнів щодо того, який гравець спричинив вихід м'яча за межі ігрового майданчика.

Інтерпретація: Перегляд за допомогою IRS можна застосувати, щоб вирішити, який гравець спричинив вихід м'яча межі ігрового майданчика. Тайм-аут тривалістю в 1 хвилину розпочнеться тільки тоді, коли перегляд за допомогою IRS буде завершено.

- 46-15** **Визначення.** Перед грою старший суддя затверджує систему IRS і повідомляє 2 тренерів про її наявність. Для перегляду можна застосовувати тільки систему IRS, затверджену старшим суддею.

- 46-16 Приклад:** A1 виконує кидок з гри, коли лунає сигнал ігрового годинника про кінець гри. Кидок влучний. На ігровому майданчику нема затвердженої системи IRS, але керівник команди B стверджує, що запис гри зроблений оператором команди з верхньої позиції, та надає суддям відеоматеріал для перегляду.

Інтерпретація: У перегляді повинно бути відмовлено.